

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Excel 2007 PL. Biblia

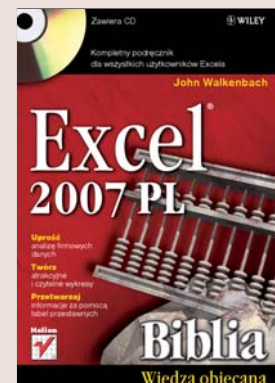
Autor: John Walkenbach

Tłumaczenie: Piotr Pilch

ISBN: 978-83-246-1021-1

Tytuł oryginału: [Excel 2007 Bible](#)

Format: B5, stron: 920

Kompletny podręcznik dla wszystkich użytkowników Excela

- Uprość analizę firmowych danych
- Twórz atrakcyjne i czytelne wykresy
- Przetwarzaj informacje za pomocą tabel przestawnych

Zarządzanie informacjami to kluczowe zagadnienie w funkcjonowaniu każdego przedsiębiorstwa. Od wielu lat podstawowym narzędziem, którego w tym celu używają małe firmy, jest arkusz kalkulacyjny Excel. W najnowszej wersji tej aplikacji Microsoft wprowadził kolejne znaczące ulepszenia, które jeszcze bardziej umacniają Excel na pozycji lidera wśród innych programów tego typu. Nowe funkcje umożliwiają między innymi bardziej bezpieczną pracę i wygodniejsze współdzielenie arkuszy między użytkownikami, wykrywanie trendów, przeprowadzanie zaawansowanych analiz danych czy przedstawianie informacji za pomocą przejrzystych diagramów i rozbudowanych raportów.

„Excel 2007. Biblia” to kompletny podręcznik omawiający wszystkie aspekty najpopularniejszego arkusza kalkulacyjnego. Dzięki tej książce nie tylko poznasz podstawy Excela niezbędne w codziennej pracy, ale także dowiesz się, jak używać zaawansowanych funkcji. Nauczysz się między innymi zapewniać poprawność danych i chronić je, szybko wymieniać informacje z innymi aplikacjami czy usprawniać pracę za pomocą dodatków wbudowanych i własnych. Zobaczysz także, jak pisać w języku VBA niestandardowe programy oraz skrypty, które pozwalają znacznie zwiększyć możliwości arkuszy kalkulacyjnych w zakresie obsługi danych i dostosować funkcje Excela do własnych potrzeb.

- Korzystanie z nowego interfejsu programu Excel 2007
- Wydajne wprowadzanie, modyfikowanie i formatowanie danych
- Tworzenie i stosowanie własnych szablonów, formuł oraz funkcji
- Przedstawianie informacji za pomocą wykresów i diagramów
- Przetwarzanie danych przy użyciu dodatków i tabel przestawnych
- Generowanie raportów podsumowujących
- Unikanie błędów i zapewnianie poprawności danych
- Korzystanie z Excela w grupach roboczych
- Tworzenie własnych skryptów i programów w Excelu

**Odkryj wszystkie tajemnice Excela 2007
i sprawnie zarządzaj danymi!**

Wydawnictwo Helion
ul. Kościuszki 1c
44-100 Gliwice
tel. 032 230 98 63
e-mail: helion@helion.pl

Spis treści

Podziękowania	29
O autorze	37
Wstęp	39
Część I Podstawowe informacje o Excelu	45
Rozdział 1. Wprowadzenie do Excela	47
Kiedy korzystamy z Excela	47
Czym są arkusze i skoroszyty	48
Poruszanie się po arkuszu	50
Nawigacja za pomocą klawiatury	51
Nawigacja za pomocą myszy	51
Narzędzie Wstążka	52
Karty narzędzia Wstążka	53
Karty kontekstowe	54
Typy poleceń narzędzia Wstążka	55
Obsługa interfejsu narzędzia Wstążka za pomocą klawiatury	56
Korzystanie z menu podręcznego	57
Dostosowywanie paska Szybki dostęp	58
Okna dialogowe	59
Nawigacja w oknach dialogowych	60
Karty w oknach dialogowych	60
Zastosowanie paska zadań	61
Tworzenie pierwszego arkusza w Excelu	62
Rozpoczęcie pracy	63
Wpisywanie nazw miesięcy	63
Wprowadzanie danych o wysokości obrotów	63
Formatowanie wartości	64
Nadawanie arkuszowi bardziej wyszukanego wyglądu	65
Dodawanie wartości	65
Tworzenie wykresu	66
Drukowanie arkusza	66
Zapisywanie skoroszytu	67

Rozdział 2. Nowości w Excelu 2007	69
Nowy interfejs użytkownika	69
Większe arkusze	70
Nowe formaty plików	70
Tabele arkuszowe	71
Style i motywy	72
Lepiej wyglądające wykresy	72
Widok układu stron	73
Rozbudowane formatowanie warunkowe	73
Konsolidacja opcji	74
SmartArt	74
Automatyczne uzupełnianie formuły	75
Funkcje dotyczące współpracy	76
Sprawdzanie zgodności	76
Ulepszone tabele przestawne	77
Nowe funkcje arkuszowe	77
Inne nowe funkcje	78
Rozdział 3. Wprowadzanie danych i ich edycja w arkuszu	79
Typy danych używanych w arkuszu	79
Wartości liczbowe	80
Tekst	80
Formuły	80
Wprowadzanie tekstu i wartości do arkusza	81
Wprowadzanie dat i godzin do arkusza	82
Wprowadzanie dat	82
Wprowadzanie godzin	83
Modyfikacja zawartości komórki	83
Usuwanie zawartości komórki	83
Zastąpienie zawartości komórki	84
Edycja zawartości komórki	84
Przydatne wskazówki dotyczące wprowadzania danych	85
Formatowanie liczb	91
Poprawa czytelności liczb	91
Dodawanie własnych formatów liczbowych	96
Rozdział 4. Podstawowe operacje na arkuszach	97
Podstawowe zasady pracy z arkuszami	97
Praca w oknach Excela	97
Uaktywnianie arkusza	100
Dodawanie nowego arkusza do skoroszytu	101
Usuwanie arkusza	101
Zmiana nazwy arkusza	102
Zmiana koloru karty arkusza	102
Przenoszenie i kopiowanie arkuszy	103
Ukrywanie i odkrywanie arkusza	104
Określanie widoku arkusza	104
Powiększanie i zmniejszanie arkuszy	104
Oglądanie skoroszytu w wielu oknach	106
Porównywanie arkuszy obok siebie	107
Dzielenie arkusza na okienka	108

Blokowanie okienek	109
Kontrola okienek za pomocą okna czujki	110
Wiersze i kolumny	110
Wstawianie wierszy i kolumn	111
Usuwanie wierszy i kolumn	112
Ukrywanie wierszy i kolumn	112
Zmiana szerokości kolumn i wysokości wierszy	113
Rozdział 5. Komórki i obszary komórek	115
Komórki a obszary komórek	115
Zaznaczanie obszarów	116
Zaznaczanie całych wierszy i kolumn	117
Zaznaczanie obszarów nieciągłych	117
Zaznaczanie obszarów w kilku arkuszach	118
Zaznaczanie określonych typów komórek	120
Zaznaczanie komórek za pomocą opcji Znajdź	122
Kopiowanie i przenoszenie obszarów	123
Kopiowanie za pomocą poleceń narzędzia Wstążka	124
Kopiowanie za pomocą poleceń menu	124
Kopiowanie za pomocą klawiszy skrótów	124
Kopiowanie lub przenoszenie przy użyciu metody „przeciągnij i upuść”	125
Kopiowanie do przylegających komórek	125
Kopiowanie obszaru komórek do innych arkuszy	127
Wklejanie za pomocą Schowka Office	127
Wklejanie specjalne	128
Zastosowanie okna dialogowego Wklejanie specjalne	130
Nadawanie nazw obszarom	132
Tworzenie nazw obszarów w skoroszytcie	132
Zarządzanie nazwami	135
Dodawanie komentarzy do komórek	136
Formatowanie komentarzy	137
Zmiana kształtu komentarza	137
Odczytywanie komentarzy	139
Ukrywanie i pokazywanie komentarzy	139
Edytowanie komentarzy	139
Usuwanie komentarzy	139
Rozdział 6. Tabele	141
Czym jest tabela?	141
Tworzenie tabeli	143
Zmiana wyglądu tabeli	144
Praca z tabelami	146
Nawigowanie w obrębie tabeli	146
Zaznaczanie fragmentów tabeli	146
Dodawanie nowych wierszy lub kolumn	147
Usuwanie wierszy lub kolumn	148
Przenoszenie tabeli	148
Ustawianie opcji tabeli	148
Korzystanie z wiersza sumy	149
Usuwanie z tabeli powielonych wierszy	150
Sortowanie i filtrowanie tabeli	150
Zamiana tabeli z powrotem na zakres	154

Rozdział 7. Formatowanie arkusza	155
Narzędzia służące do formatowania	155
Zastosowanie narzędzi formatujących karty Narzędzia główne	156
Zastosowanie paska narzędzi Minipasek	156
Zastosowanie okna dialogowego Formatowanie komórek	158
Stosowanie formatowania	158
Czcionki	159
Zmiana wyrównania tekstu	161
Kolory i cieniowanie	165
Obramowanie i krawędzie	166
Grafika w tle	168
Nadawanie nazw stylom	169
Stosowanie stylów	170
Modyfikowanie istniejącego stylu	170
Tworzenie nowych stylów	171
Scalanie stylów	172
Zapisywanie stylów w szablonach	172
Motywy dokumentu	173
Użycie motywu	174
Dostosowywanie motywu	175
Rozdział 8. Pliki Excela	177
Operacje na plikach Excela	177
Tworzenie nowego skoroszytu	177
Otwieranie istniejących skoroszytów	178
Zapisywanie skoroszytu	182
Opcja autoodzyskiwania	183
Określanie hasła	183
Inne opcje skoroszytu	185
Zamykanie skoroszytów	188
Zabezpieczenie efektów pracy	188
Zgodność plików Excela	189
Rozpoznawanie formatów plików Excela 2007	190
Zapisywanie pliku, który będzie przetwarzany za pomocą wcześniejszej wersji Excela	190
Rozdział 9. Tworzenie i zastosowanie szablonów	191
Szablony Excela	191
Przeglądanie szablonów	191
Tworzenie skoroszytu przy użyciu szablonu	192
Modyfikowanie szablonu	194
Niestandardowe szablony Excela	194
Szablony domyślne	195
Tworzenie szablonów niestandardowych	198
Rozdział 10. Drukowanie arkuszy	201
Drukowanie jednym kliknięciem myszy	201
Zmiana widoku strony	203
Widok normalny	203
Widok układu stron	204
Podgląd podziału stron	205
Dostosowywanie typowych ustawień strony	206
Dostosowywanie marginesów strony	206
Zmiana orientacji strony	207

Określanie rozmiaru papieru	208
Określanie obszaru wydruku	208
Podział na strony	208
Zastosowanie obrazu tła	209
Drukowanie tytułów wierszy i kolumn	209
Skalowanie wydruku	211
Drukowanie linii siatki	212
Drukowanie nagłówków wierszy i kolumn	212
Dodawanie do raportów nagłówka lub stopki	212
Wybieranie predefiniowanego nagłówka lub stopki	212
Elementy kodu nagłówka i stopki	213
Inne opcje nagłówka i stopki	214
Modyfikowanie ustawień w oknie dialogowym Drukowanie	214
Wybieranie drukarki	215
Określanie obszaru drukowania	215
Drukowanie kilku kopii arkusza	216
Ukrywanie niektórych komórek podczas drukowania	216
Blokowanie możliwości drukowania obiektów	217
Tworzenie widoków niestandardowych arkusza	218

Część II Formuły i funkcje 221

Rozdział 11. Wprowadzenie do formuł i funkcji 223

Podstawowe informacje o formułach	223
Operatory używane w formułach	224
Pierwszeństwo operatorów w formułach	224
Wykorzystywanie funkcji w formułach	227
Wprowadzanie formuł do arkusza	230
Wprowadzanie formuł z klawiatury	230
Wprowadzanie formuł przez wskazywanie	230
Wklejanie do formuł nazw obszarów	232
Wstawianie funkcji do formuł	232
Kilka informacji na temat wstawiania funkcji	234
Edytowanie formuł	235
Odwoływanie się do komórek w formułach	236
Odwołania względne, bezwzględne i mieszane	236
Zmiana charakteru odwołania	238
Odwołania do komórek znajdujących się poza arkuszem	239
Użycie formuł w tabelach	240
Podsumowywanie danych tabeli	240
Zastosowanie formuł w tabeli	241
Odwoływanie się do danych tabeli	243
Poprawianie błędów w formułach	244
Odwołania cykliczne	245
Określanie momentu przeliczania formuł	246
Zaawansowane techniki nadawania nazw	247
Nadawanie nazw wartościom stałym	247
Nadawanie nazw formułom	248
Część wspólna obszarów	249
Przypisywanie nazw do istniejących odwołań	250

Wskazówki dotyczące formuł	251
Unikanie sztywnego wpisywania wartości	251
Używanie paska formuły jako kalkulatora	252
Tworzenie dokładnej kopii formuły	252
Przekształcanie formuł w wartości	253
Rozdział 12. Formuły ułatwiające pracę nad tekstem	255
Kilka słów na temat tekstu	255
Ile znaków w komórce?	255
Liczby jako tekst	256
Funkcje tekstowe	256
Czy komórka zawiera tekst?	257
Kody znaków	257
Porównanie dwóch łańcuchów znaków	259
Łączenie kilku komórek	259
Wyświetlanie sformatowanych wartości jako tekstu	261
Wyświetlanie wartości w formacie Walutowe jako tekstu	262
Powtarzanie znaku lub łańcucha znaków	262
Histogram tekstowy	262
Dodawanie znaków do wartości	263
Usuwanie niepotrzebnych odstępów oraz znaków, które nie mogą być drukowane	264
Obliczenie ilości znaków w łańcuchu	264
Zmiana wielkości liter	265
Usuwanie znaków z łańcucha	265
Zastąpienie tekstu innym tekstem	266
Przeszukiwanie łańcucha znaków	267
Szukanie i zamienianie ciągu w łańcuchu znaków	268
Zaawansowane formuły tekstowe	268
Zliczanie określonych znaków w komórce	268
Obliczanie częstotliwości występowania określonego fragmentu łańcucha znaków w komórce	269
Odnalezienie nazwy pliku na jego ścieżce dostępu	269
Odnalezienie pierwszego słowa w łańcuchu znaków	269
Odnalezienie ostatniego słowa w łańcuchu znaków	270
Usunięcie pierwszego znaku w łańcuchu	270
Odnalezienie imienia, drugiego imienia oraz nazwiska	271
Usuwanie tytułów sprzed nazwisk	271
Tworzenie liczby porządkowej	272
Obliczanie liczby wyrazów w komórce	272
Rozdział 13. Praca z datami i czasami	273
W jaki sposób Excel traktuje daty i czas	273
Rozumienie kolejnych liczb dat	273
Wpisywanie dat	274
Interpretacja kolejnych liczb czasu	276
Wpisywanie pór dnia	276
Formatowanie dat i czasów	278
Problemy z datami	279
Funkcje związane z datami	281
Wyświetlanie bieżącej daty	281
Wyświetlanie dowolnej daty	282
Wprowadzanie serii dat	282

Konwertowanie tekstu na datę	283
Wyliczanie liczby dni między dwiema datami	284
Ustalanie liczby dni roboczych między dwiema datami	285
Zmiana daty o określoną liczbę dni roboczych	285
Obliczanie liczby lat między dwiema datami	286
Obliczanie wieku osoby	286
Wyznaczanie dnia roku	287
Wyznaczanie dnia tygodnia	288
Wyznaczanie daty ostatniej niedzieli	288
Wyznaczanie pierwszego dnia tygodnia po określonej dacie	288
Wyznaczanie n-tego wystąpienia dnia tygodnia w miesiącu	289
Obliczanie dni świątecznych	289
Wyznaczanie ostatniego dnia w miesiącu	291
Ustalanie, czy dany rok jest rokiem przestępnym	292
Wyznaczanie kwartału roku	292
Funkcje związane z jednostkami czasu	292
Wyświetlanie czasu bieżącego	293
Wyświetlanie dowolnego czasu	293
Obliczanie różnicy między dwoma czasami	294
Sumy czasu większe niż 24 godziny	295
Konwertowanie czasu wojskowego	297
Konwertowanie godzin, minut i sekund z zapisu dziesiętnego na wartości czasu	297
Dodawanie godzin, minut lub sekund do określonej wartości czasu	297
Zaokrąglanie wartości czasu	298
Praca z wartościami czasu nie oznaczającymi godziny w ciągu dnia	299
Rozdział 14. Tworzenie formuł, które zliczają i sumują	301
Zliczanie i sumowanie komórek arkusza	301
Podstawowe formuły zliczające	303
Wyznaczanie liczby wszystkich komórek	304
Wyznaczanie liczby pustych komórek	304
Wyznaczanie liczby niepustych komórek	305
Wyznaczanie liczby komórek z wartościami liczbowymi	305
Wyznaczanie liczby komórek tekstowych	305
Wyznaczanie liczby komórek nie zawierających tekstu	305
Zliczanie wartości logicznych	305
Zliczanie wartości błędów w obszarze	306
Zaawansowane formuły zliczające	306
Zliczanie komórek przy użyciu funkcji LICZ.JEŻELI	306
Zliczanie komórek przy użyciu wielu kryteriów	307
Określanie, ile razy pojawił się najczęściej występujący wpis	310
Zliczanie wystąpień określonego tekstu	311
Ustalanie liczby różnych (unikalnych) wartości w obszarze	312
Tworzenie rozkładu częstości	313
Formuły sumowania	317
Sumowanie wszystkich komórek z zakresu	317
Liczenie sum skumulowanych	318
Sumowania „n” największych wartości	319
Sumy warunkowe z jednym kryterium	320
Sumowanie tylko wartości ujemnych	320
Sumowanie wartości w oparciu o inny obszar	321

Sumowanie wartości na podstawie porównań tekstów	322
Sumowanie wartości na podstawie porównań dat	322
Sumy warunkowe z wieloma kryteriami	322
Używanie kryterium Oraz	322
Używanie kryterium Lub	323
Używanie kryterium Oraz i Lub	323
Rozdział 15. Tworzenie formuł, które wyszukują wartości	325
Wprowadzenie do formuł wyszukujących	325
Funkcje związane z wyszukiwaniem	326
Podstawowe formuły wyszukiwania	326
Funkcja WYSZUKAJ.PIONOWO	328
Funkcja WYSZUKAJ.POZIOMO	329
Funkcja WYSZUKAJ	330
Łączne użycie funkcji PODAJ.POZYCJĘ i INDEKS	331
Specjalne formuły wyszukujące	333
Wyszukiwanie dokładnej wartości	333
Wyszukiwanie wartości z lewej strony	334
Przeprowadzanie wyszukiwania z uwzględnieniem wielkości liter	335
Wybieranie między wieloma tabelami wyszukiwania	335
Ustalanie ocen na podstawie liczby punktów z testu	336
Obliczanie średniej oceny z punktów przyznawanych za kursy	337
Wyszukiwanie dwóch wartości	338
Wyszukiwanie wartości w dwóch kolumnach	339
Ustalanie adresu komórki w obszarze na podstawie jej wartości	340
Wyszukiwanie wartości najbliższej wartości szukanej	340
Rozdział 16. Tworzenie formuł do zastosowań finansowych	343
Wartość pieniądza w czasie	343
Obliczenia dla pożyczek	345
Funkcje Excela do wyliczania informacji o pożyczce	345
Przykład obliczeń dla kredytu	347
Spłata zadłużenia z karty kredytowej	349
Tworzenie harmonogramu spłaty pożyczki	350
Podsumowywanie różnych opcji pożyczek za pomocą tabel danych	351
Obliczenia dla pożyczki z nieregularnymi spłatami	354
Obliczenia dla inwestycji	355
Wartość przyszła pojedynczego depozytu	356
Wartość przyszła serii depozytów	360
Obliczenia dla amortyzacji	360
Rozdział 17. Wprowadzenie do formuł tablicowych	365
Pojęcie formuł tablicowych	365
Formuła tablicowa w wielu komórkach	366
Formuła tablicowa w jednej komórce	367
Tworzenie stałej tablicowej	368
Elementy stałej tablicowej	369
Pojęcie wymiarów tablicy	370
Jednowymiarowe tablice poziome	370
Jednowymiarowe tablice pionowe	370
Tablice dwuwymiarowe	371
Nazywanie stałych tablicowych	371

Praca z formułami tablicowymi	373
Wpisywanie formuły tablicowej	373
Zaznaczanie zakresu formuły tablicowej	373
Edytowanie formuły tablicowej	373
Zwiększanie lub zmniejszanie obszaru formuły tablicowej, umieszczonej w wielu komórkach	374
Używanie wielokomórkowych formuł tablicowych	375
Tworzenie tablicy na podstawie wartości z obszaru	375
Tworzenie stałej tablicowej na podstawie wartości z obszaru	376
Przeprowadzanie działań na tablicach	376
Używanie funkcji dla tablicy	377
Transponowanie tablicy	378
Tworzenie tablicy składającej się z kolejnych liczb całkowitych	378
Używanie jednokomórkowych formuł tablicowych	379
Liczenie znaków w obszarze	380
Sumowanie trzech najmniejszych wartości obszaru	380
Liczenie komórek tekstowych w zakresie	381
Eliminowanie formuł pośrednich	382
Używanie stałych tablicowych zamiast odwołań do obszaru	383
Rozdział 18. Efekty magiczne, uzyskiwane przy użyciu formuł tablicowych	385
Praca z jednokomórkowymi formułami tablicowymi	385
Sumowanie wartości z obszaru, w którym są błędy	386
Liczenie ilości błędów w zakresie	386
Sumowanie n największych wartości w zakresie	387
Liczenie średniej z wykluczeniem zer	387
Ustalanie, czy określona wartość występuje w zakresie	388
Ustalanie liczby różnic między dwoma zakresami	389
Zwracanie pozycji największej wartości z zakresu	389
Znajdowanie wiersza n-tego wystąpienia wartości w zakresie	390
Zwracanie najdłuższego tekstu z zakresu	390
Ustalanie, czy obszar zawiera prawidłowe wpisy	391
Sumowanie cyfr liczby całkowitej	391
Sumowanie wartości zaokrąglonych	392
Sumowanie każdej n-tej wartości z zakresu	393
Usuwanie z tekstu wszystkich znaków poza cyframi	394
Ustalanie najbliższej wartości w zakresie	395
Zwracanie ostatniej wartości z kolumny	395
Zwracanie ostatniej wartości z wiersza	396
Nadawanie rang przy użyciu formuły tablicowej	396
Praca z wielokomórkowymi formułami tablicowymi	397
Zwracanie wyłącznie wartości dodatnich z zakresu	397
Zwracanie komórek niepustych z zakresu	398
Zwracanie listy wartości unikalnych z zakresu	398
Wyświetlanie kalendarza w zakresie	399

Część III Tworzenie wykresów i grafiki ..... 401**Rozdział 19. Podstawowe techniki tworzenia wykresów 403**

Co to jest wykres?	403
Jak Excel posługuje się wykresami?	404
Wykresy osadzone	405
Arkusze wykresów	405
Tworzenie wykresu	406
Tworzenie i dostosowywanie wykresu	406
Zaznaczanie danych	408
Wybieranie typu wykresu	408
Eksperymentowanie z różnymi układami	408
Sprawdzanie innego widoku danych	409
Sprawdzanie innych typów wykresów	410
Sprawdzanie innych stylów wykresu	411
Praca z wykresami	411
Przenoszenie i zmienianie rozmiaru wykresu	412
Kopiowanie wykresu	412
Usuwanie wykresu	413
Dodawanie elementów wykresu	413
Przenoszenie i usuwanie elementów wykresu	413
Formatowanie elementów wykresu	413
Drukowanie wykresów	414
Pojęcie typów wykresów	415
Wybieranie typu wykresu	415
Przykładowe typy wykresów	417
Więcej informacji	430

Rozdział 20. Zaawansowane techniki tworzenia wykresów 431

Na czym polega dostosowywanie wykresu?	431
Zaznaczanie elementów wykresu	432
Zaznaczanie przy użyciu myszki	432
Zaznaczanie przy użyciu klawiatury	433
Zaznaczanie przy użyciu kontrolki Elementy wykresu	433
Możliwości modyfikacji elementów wykresu oferowane przez interfejs użytkownika	434
Zastosowanie okna dialogowego Formatowanie	434
Użycie narzędzia Wstążka i paska Minipasek	435
Modyfikowanie obszaru wykresu	436
Modyfikowanie obszaru kreślenia	436
Praca z tytułami wykresu	437
Zmiana legendy	438
Zmiana linii siatki	439
Modyfikowanie osi	440
Praca na seriach danych	446
Usuwanie serii danych	447
Dodawanie nowej serii danych do wykresu	447
Zmiana danych używanych przez serię	448
Wyświetlanie etykiet danych na wykresie	450
Obsługiwanie brakujących danych	451
Dodawanie słupków błędów	451
Dodawanie linii trendu	452

Modyfikowanie wykresów 3-W	453
Tworzenie wykresów złożonych	455
Wyświetlanie tabeli danych	456
Tworzenie szablonów wykresów	457
Sztuczki z wykresami	458
Tworzenie wykresów rysunkowych	458
Tworzenie wykresu podobnego do termometru	459
Tworzenie wykresu w kształcie wskaźnika	460
Warunkowe wyświetlanie kolorów na wykresie kolumnowym	461
Tworzenie histogramu porównawczego	462
Tworzenie wykresu Gantta	463
Tworzenie wykresów funkcji matematycznych z jedną zmienną	465
Tworzenie wykresów funkcji matematycznych z dwiema zmiennymi	466
Rozdział 21. Wizualizacja danych	
przy użyciu formatowania warunkowego	467
Formatowanie warunkowe	467
Określanie formatowania warunkowego	469
Dostępne typy formatowania	469
Tworzenie własnych reguł	470
Formaty warunkowe używające grafiki	472
Zastosowanie pasków danych	472
Zastosowanie skali kolorów	474
Zastosowanie zestawu ikon	476
Tworzenie reguł bazujących na formule	480
Odwołania względne i bezwzględne	481
Przykłady formuł formatowania warunkowego	482
Zastosowanie formatów warunkowych	484
Zarządzanie regułami	485
Kopiowanie komórek zawierających formatowanie warunkowe	485
Usuwanie formatowania warunkowego	486
Ograniczenia okna Znajdowanie i zamienianie	486
Lokalizacja komórek zawierających formatowanie warunkowe	486
Rozdział 22. Dodawanie rysunków i grafiki do arkusza	487
Używanie kształtów	487
Dodawanie kształtu	487
Dodawanie tekstu do kształtu	490
Formatowanie kształtów	490
Grupowanie obiektów	491
Wyrównywanie i ustalanie odległości między obiektami	492
Modyfikowanie kształtów	492
Drukowanie obiektów	493
Zastosowanie obiektów SmartArt	494
Wstawianie obiektu SmartArt	494
Dostosowywanie obiektu SmartArt	495
Zmiana układu	496
Zmiana stylu	497
Więcej informacji na temat obiektów SmartArt	497
Zastosowanie obiektów WordArt	498

Praca z innymi plikami graficznymi	498
O plikach graficznych	499
Używanie panelu zadań Clipart	499
Wstawianie plików graficznych	500
Wklejanie grafiki ze Schowka	501
Używanie obrazu jako tła arkusza	502

Część IV Zaawansowane właściwości Excela 503

Rozdział 23. Dostosowywanie paska Szybki dostęp 505

Pasek Szybki dostęp	505
Dodawanie nowych poleceń do paska Szybki dostęp	506
Inne operacje związane z paskiem Szybki dostęp	508
Ukryte działania	509

Rozdział 24. Używanie niestandardowych formatów liczbowych 511

Formatowanie liczbowe	511
Automatyczne formatowanie liczb	512
Formatowanie liczb przy użyciu narzędzia Wstążka	512
Używanie klawiszy skrótów do formatowania liczb	513
Używanie okna dialogowego Formatowanie komórek do formatowania liczb	513
Tworzenie niestandardowego formatu liczbowego	515
Części kodu formatowania liczbowego	516
Kody niestandardowego formatowania liczbowego	516
Przykłady niestandardowych formatów liczbowych	519
Skalowanie wartości	519
Dodawanie zer przed liczbami	522
Wyświetlanie ułamków	522
Wyświetlanie znaku minus po prawej	523
Formatowanie dat i czasów	523
Wyświetlanie łącznie tekstu i liczb	524
Ukrywanie pewnych typów danych	525
Wypełnianie komórki powtarzającym się znakiem	525

Rozdział 25. Sprawdzanie poprawności danych 527

Sprawdzanie poprawności danych	527
Określanie kryteriów sprawdzania poprawności danych	528
Typy dostępnych kryteriów sprawdzania poprawności danych	529
Tworzenie list rozwijanych	530
Zastosowanie formuł przy definiowaniu zasad sprawdzania poprawności danych	531
Odwołania do komórek	532
Przykłady sprawdzania poprawności danych	533
Akceptowanie tylko tekstu	534
Akceptowanie wartości tylko wtedy, gdy jest ona większa od wartości znajdującej się w poprzedniej komórce	534
Akceptowanie tylko unikatowych wartości	534
Akceptowanie tylko łańcuchów zaczynających się od litery A	534
Akceptowanie tylko poniedziałkowych dat	535
Akceptowanie tylko tych wartości, które nie przekraczają sumy	535

Rozdział 26. Tworzenie i stosowanie konspektów	537
Podstawowe informacje na temat konspektów	537
Tworzenie konspektu	540
Przygotowanie danych	540
Automatyczne tworzenie konspektu	541
Ręczne tworzenie konspektu	542
Praca z konspektami	543
Wyświetlanie poziomów	543
Dodawanie danych do konspektu	543
Usuwanie konspektu	543
Ukrywanie symboli konspektu	544
Rozdział 27. Łączenie i konsolidacja arkuszy	545
Łączenie skoroszytów	545
Tworzenie formuł odwołań zewnętrznych	546
Zapoznanie się ze składnią formuły łączącej	546
Tworzenie formuły łączącej metodą wskazania	547
Wklejanie łączy	547
Praca z formułami zewnętrznych odwołań	548
Tworzenie łączy w niezapisanych skoroszytach	548
Otwieranie skoroszytu przy użyciu formuł odwołań zewnętrznych	549
Określanie domyślnego zachowania	549
Aktualizacja łączy	550
Zmiana źródła łączy	550
Przerywanie łączy	550
Unikanie potencjalnych problemów z formułami odwołań zewnętrznych	551
Zmiana nazwy lub przenoszenie źródłowego skoroszytu	551
Zastosowanie polecenia Zapisz jako	551
Modyfikowanie źródłowego skoroszytu	551
Łączy pośredniczące	552
Konsolidacja arkuszy	552
Konsolidacja arkuszy przy użyciu formuł	553
Konsolidacja arkuszy przy użyciu polecenia Wklej specjalnie	554
Konsolidacja arkuszy przy użyciu polecenia Konsoliduj	555
Rozdział 28. Współpraca programu Excel z internetem	561
Zapoznanie się ze sposobem używania przez program Excel języka HTML	561
Różne formaty internetowe	562
Tworzenie pliku HTML	562
Tworzenie pojedynczego pliku strony WWW	563
Otwieranie pliku HTML	564
Praca z hiperłączami	564
Wstawianie hiperłącza	565
Zastosowanie hiperłączy	566
Zastosowanie kwerend internetowych	566
Rozdział 29. Współdzielenie danych z innymi aplikacjami	569
Współdzielenie danych	569
Kopiowanie i wklejanie	570
Kopiowanie danych z programu Excel do edytora Word	571
Wklejanie statycznych informacji	571
Wklejanie łączy	573

Osadzanie obiektów w arkuszu	575
Osadzanie dokumentów Worda	575
Osadzanie innego typu dokumentów	575
Osadzanie skoroszytu Excela w dokumencie Worda	576
Osadzanie skoroszytu w dokumencie Worda przez kopiowanie	576
Osadzanie w dokumencie Worda zapisanego skoroszytu	578
Tworzenie w edytorze Word nowego obiektu programu Excel	578
Rozdział 30. Zastosowanie programu Excel w grupie roboczej	579
Zastosowanie programu Excel w sieci	579
Rezerwowanie plików	580
Współdzielenie skoroszytów	581
Współdzielone skoroszyty	581
Udostępnianie skoroszytu	583
Zarządzanie zaawansowanymi ustawieniami udostępniania	583
Śledzenie zmian dokonywanych w skoroszycie	585
Włączanie i wyłączanie funkcji śledzenia zmian	585
Przeglądanie zmian	587
Rozdział 31. Ochrona danych	589
Typy ochrony	589
Ochrona arkusza	590
Odblokowywanie komórek	590
Opcje ochrony arkusza	591
Przypisywanie uprawnień użytkownika	592
Ochrona skoroszytu	593
Wymóg podania hasła w celu otwarcia skoroszytu	593
Ochrona struktury skoroszytu	594
Ochrona okien skoroszytu	595
Ochrona projektu Visual Basic	596
Powiązane zagadnienia	597
Zapisywanie skoroszytu jako pliku PDF	597
Finalizowanie skoroszytu	597
Inspekcja skoroszytu	598
Zastosowanie cyfrowego podpisu	599
Rozdział 32. Sposoby unikania błędów w arkuszach	601
Identyfikacja i usuwanie błędów formuł	601
Brakujące nawiasy okrągłe	602
Komórki wypełnione znakami #	603
Puste komórki wcale takimi nie są	603
Nadmiarowe znaki spacji	604
Formuły zwracające błąd	604
Problemy z odwołaniami bezwzględными i względnymi	608
Problemy z kolejnością stosowania operatorów	609
Formuły nie są obliczane	609
Wartości rzeczywiste i wyświetlane	609
Błędy związane z liczbami zmiennoprzecinkowymi	610
Błędy związane z łączami „fantomami”	611
Zastosowanie narzędzi inspekcji programu Excel	612
Identyfikowanie komórek określonego typu	612
Przeglądanie formularzy	613
Śledzenie powiązań pomiędzy komórkami	613

Śledzenie wartości błędów	616
Usuwanie błędów odwołań cyklicznych	616
Zastosowanie funkcji sprawdzania błędów w tle	616
Zastosowanie narzędzia programu Excel szacującego formuły	618
Szukanie i zastępowanie	619
Szukanie informacji	619
Zastępowanie danych	620
Wyszukiwanie formatowania	621
Sprawdzanie pisowni w arkuszach	622
Zastosowanie autokorekty	623

Część V Analiza danych 625

Rozdział 33. Używanie plików zewnętrznych baz danych i program Microsoft Query 627

Zewnętrzne pliki baz danych	627
Importowanie tabel Accessa	629
Pobieranie danych za pomocą programu Microsoft Query — przykład	630
Plik bazy danych	630
Zadanie	631
Użycie Microsoft Query do pobrania danych	631
Praca z danymi pobranymi za pomocą kwerendy	636
Ustawianie właściwości zakresu danych zewnętrznych	637
Odświeżanie kwerendy	638
Usuwanie kwerendy	638
Zmiana kwerendy	638
Używanie Microsoft Query bez kreatora kwerend	639
Ręczne tworzenie kwerendy	639
Używanie wielu tabel z bazy danych	640
Dodawanie i edytowanie rekordów w zewnętrznych tabelach baz danych	641
Formatowanie danych	641
Jak dowiedzieć się więcej o programie Query	641

Rozdział 34. Tabele przestawne — wprowadzenie 643

Tabele przestawne	643
Tabela przestawna na przykładzie	644
Dane odpowiednie dla tabeli przestawnej	646
Tworzenie tabeli przestawnej	647
Określanie danych	647
Określanie lokalizacji tabeli przestawnej	648
Określanie układu tabeli przestawnej	648
Formatowanie tabeli przestawnej	649
Modyfikowanie tabeli przestawnej	651
Dodatkowe przykłady tabel przestawnych	653
Pytanie 1.	654
Pytanie 2.	655
Pytanie 3.	655
Pytanie 4.	656
Pytanie 5.	657
Pytanie 6.	658
Więcej informacji	658

Rozdział 35. Analiza danych za pomocą tabel przestawnych	659
Praca z danymi nienumerycznymi	659
Grupowanie pozycji tabeli przestawnej	661
Przykład ręcznego grupowania	661
Przeglądanie pogrupowanych danych	662
Przykłady automatycznego grupowania	662
Tworzenie rozkładu częstości	666
Wstawianie do tabeli pól i elementów obliczeniowych	667
Tworzenie pola obliczeniowego	669
Wstawianie elementów obliczeniowych	671
Odwolywanie się do komórek w obrębie tabeli przestawnej	673
Tworzenie wykresów przestawnych	675
Przykład wykresu przestawnego	676
Dodatkowe informacje na temat wykresów przestawnych	677
Kolejny przykład tabeli przestawnej	678
Tworzenie raportu tabeli przestawnej	681
Rozdział 36. Analiza co-jeśli	685
Przykład analizy co-jeśli	685
Typy analiz co-jeśli	686
Ręczna analiza co-jeśli	687
Tworzenie tabel danych	687
Tworzenie tabeli opartej na jednej komórce wejściowej	688
Tworzenie tabeli opartej na dwóch komórkach wejściowych	690
Menedżer scenariuszy	693
Definiowanie scenariuszy	693
Wyświetlanie scenariuszy	695
Modyfikowanie scenariuszy	696
Scalanie scenariuszy	696
Generowanie raportu scenariusza	696
Rozdział 37. Analiza danych przy użyciu Szukaj wyniku i Solvera	699
Odwrotna analiza co-jeśli	699
Szukanie wyniku jednej komórki	700
Przykład szukania wyniku	700
Więcej o szukaniu wyniku	701
Narzędzie Solver	702
Do jakich zadań wykorzystamy Solvera?	703
Prosty przykład Solvera	703
Więcej o Solverze	707
Przykłady wykorzystania narzędzia Solver	708
Rozwiązywanie równoważnych równań liniowych	708
Minimalizacja kosztów wysyłki	710
Przydział zasobów	712
Optymalizacja portfela inwestycyjnego	713
Rozdział 38. Analiza danych za pomocą dodatku Analysis ToolPak	717
Analysis ToolPak — przegląd możliwości analizy danych	717
Instalowanie dodatku Analysis ToolPak	718
Używanie narzędzi analizy danych	719

Narzędzia dodatku Analysis ToolPak	719
Analiza wariancji	719
Korelacja	720
Kowariancja	721
Statystyka opisowa	721
Wyglądanie wykładnicze	722
Test F (z dwiema próbami dla wariancji)	722
Analiza Fouriera	722
Histogram	722
Średnia ruchoma	723
Generowanie liczb pseudolosowych	724
Ranga i percentyl	725
Regresja	725
Próbkowanie	726
Test t	726
Test z (z dwiema próbami dla średnich)	727

Część VI Program Excel i programowanie w języku VBA 729

Rozdział 39. Podstawowe informacje na temat języka programowania

Visual Basic for Applications 731

Podstawowe informacje na temat makr języka VBA	731
Wyświetlanie karty Deweloper	732
Bezpieczeństwo makr	732
Zapisywanie skoroszytów zawierających makra	734
Dwa typy makr języka VBA	735
Procedury Sub języka VBA	735
Funkcje języka VBA	736
Tworzenie makr języka VBA	737
Rejestrowanie makr języka VBA	737
Więcej informacji na temat rejestracji makr języka VBA	743
Pisanie kodu źródłowego w języku VBA	746
Więcej informacji na temat języka VBA	756

Rozdział 40. Tworzenie niestandardowych funkcji arkusza 757

Podstawowe informacje na temat funkcji języka VBA	757
Przykład wprowadzający	758
Funkcja niestandardowa	758
Zastosowanie funkcji w arkuszu	758
Analiza funkcji niestandardowej	759
Procedury Function	759
Wywoływanie procedur Function	760
Wywoływanie funkcji niestandardowych z procedury	760
Zastosowanie funkcji niestandardowych w formule arkusza	761
Argumenty procedury Function	762
Funkcja pozbawiona argumentów	762
Funkcja zawierająca jeden argument	762
Kolejna funkcja z jednym argumentem	763
Funkcja zawierająca dwa argumenty	764
Funkcja opierająca się na argumentcie będącym zakresem	765

Usuwanie błędów funkcji niestandardowych	766
Wklejanie funkcji niestandardowych	767
Dodatkowe informacje	768
Rozdział 41. Tworzenie okien dialogowych	769
Dlaczego są tworzone okna dialogowe?	769
Alternatywy dla okien dialogowych	770
Funkcja InputBox	770
Funkcja MsgBox	771
Podstawowe informacje na temat tworzenia okien dialogowych	774
Praca z formularzami UserForm	774
Dodawanie kontroltek	774
Modyfikacja właściwości kontrolki	776
Obsługa zdarzeń	777
Wyświetlanie formularza UserForm	777
Przykład formularza UserForm	777
Tworzenie formularza UserForm	777
Testowanie formularza UserForm	779
Tworzenie procedury obsługującej zdarzenie	779
Kolejny przykład formularza UserForm	780
Tworzenie formularza UserForm	780
Testowanie formularza UserForm	782
Tworzenie procedur obsługujących zdarzenia	783
Testowanie formularza UserForm	785
Udostępnianie makra przy użyciu przycisku arkusza	785
Udostępnianie makra na pasku narzędzi Szybki dostęp	785
Więcej informacji na temat okien dialogowych	786
Dodawanie skrótów klawiaturowych	786
Kontrolowanie kolejności uaktywniania kontroltek przez klawisz Tab	787
Uzyskanie dodatkowych informacji	787
Rozdział 42. Zastosowanie w arkuszu kontroltek okien dialogowych	789
Dlaczego stosuje się kontroltki w arkuszu?	789
Zastosowanie kontroltek	791
Dodawanie kontrolki	791
Tryb projektowania	791
Modyfikowanie właściwości	792
Właściwości współdzielone	793
Łączenie kontroltek z komórkami	794
Tworzenie makr dla kontroltek	794
Dostępne kontroltki ActiveX	795
Kontrolka Pole wyboru	795
Kontrolka Pole kombi	796
Kontrolka Przycisk polecenia	796
Kontrolka Obraz	797
Kontrolka Etykieta	797
Kontrolka Pole listy	797
Kontrolka Przycisk opcji	798
Kontrolka Pasek przewijania	798
Kontrolka Przycisk pokrętła	799
Kontrolka Pole tekstowe	799
Kontrolka Przycisk przełącznika	800

Rozdział 43. Praca ze zdarzeniami programu Excel	801
Zdarzenia	801
Wprowadzanie kodu źródłowego procedury języka VBA obsługującej zdarzenie	802
Zastosowanie zdarzeń na poziomie skoroszytu	803
Zastosowanie zdarzenia Open	804
Zastosowanie zdarzenia SheetActivate	805
Zastosowanie zdarzenia NewSheet	806
Zastosowanie zdarzenia BeforeSave	806
Zastosowanie zdarzenia BeforeClose	807
Praca ze zdarzeniami arkusza	807
Zastosowanie zdarzenia Change	807
Monitorowanie zmian w określonym zakresie	808
Zastosowanie zdarzenia SelectionChange	809
Zastosowanie zdarzenia BeforeRightClick	810
Zastosowanie zdarzeń nie powiązanych z obiektami	810
Zastosowanie zdarzenia OnTime	811
Zastosowanie zdarzenia OnKey	811
Rozdział 44. Przykłady aplikacji napisanych w języku VBA	813
Praca z zakresami	814
Kopiowanie zakresu	814
Kopiowanie zakresu o zmiennej wielkości	815
Zaznaczanie komórek od aktywnej aż do końca wiersza lub kolumny	816
Zaznaczanie wiersza lub kolumny	816
Przenoszenie zakresu	817
Optymalne wykonywanie pętli w zakresie	817
Wyświetlenie prośby o wprowadzenie do komórki wartości	818
Określanie typu zaznaczenia	819
Identyfikacja zaznaczeń wielokrotnych	820
Zliczanie zaznaczonych komórek	820
Praca ze skoroszytami	821
Zapisywanie wszystkich skoroszytów	821
Zapisywanie i zamykanie wszystkich skoroszytów	821
Praca z wykresami	822
Modyfikowanie typu wykresu	822
Modyfikowanie właściwości wykresu	823
Formatowanie wykresu	823
Rady dotyczące metod przyspieszenia programów VBA	824
Wyłączanie funkcji aktualizacji zawartości ekranu	824
Zapobieganie wyświetlaniu komunikatów ostrzegawczych	824
Upraszczanie odwołań do obiektów	825
Deklarowanie typów zmiennych	825
Rozdział 45. Tworzenie własnych dodatków do programu Excel	829
Czym jest dodatek?	829
Praca z dodatkami	830
Dlaczego tworzy się dodatki?	832
Tworzenie dodatków	833
Przykład dodatku	834
Tworzenie skoroszytu	834
Procedury modułu Module1	834

Formularz UserForm	835
Testowanie skoroszytu	836
Dodawanie opisów	836
Ochrona projektu	837
Tworzenie dodatku	837
Tworzenie interfejsu użytkownika dla makra dodatku	837
Instalowanie dodatku	839

Dodatki 841

Dodatek A Opis funkcji arkusza	843
---	------------

Dodatek B Zawartość dysku CD-ROM	857
---	------------

Dodatek C Dodatkowe zasoby dla programu Excel	867
--	------------

Dodatek D Skróty klawiszowe stosowane w programie Excel	875
--	------------

Skorowidz	883
------------------------	------------

Część I

Podstawowe informacje o Excelu

W tej części Czytelnik znajdzie podstawowe informacje, niezbędne do rozpoczęcia pracy w Excelu. Pozna podstawowe elementy Excela, które powinien znać każdy użytkownik tego programu. Jeśli dysponuje się już pewnym doświadczeniem w pracy z Excelem (lub z innym programem kalkulacyjnym), większość tych zagadnień będzie znana, chociaż całkiem możliwe, że pozna się tutaj kilka nowych technik i udogodnień.

Rozdział 1.

Wprowadzenie do Excela

W tym rozdziale:

- ◆ Do czego służy Excel.
- ◆ Omówienie elementów okna Excela.
- ◆ Korzystanie z interfejsu narzędzia Wstążka, menu podręcznych i okien dialogowych.
- ◆ Nawigacja po arkuszach.
- ◆ Pierwsze ćwiczenia praktyczne.

Rozdział zawiera omówienie podstawowych zagadnień związanych z Excelem 2007. Nawet jeśli miało się już do czynienia z wcześniejszymi wersjami Excela, warto przeczytać niniejszy rozdział. Excel 2007 różni się od swoich poprzedników, i to bardzo.

Kiedy korzystamy z Excela

Jak Czytelnik zapewne wie, Excel jest najbardziej rozpowszechnionym na świecie programem kalkulacyjnym i należy do pakietu Office firmy Microsoft. Na rynku dostępne są programy kalkulacyjne innych firm, ale Excel z pewnością jest najbardziej popularny i stał się światowym standardem.

Największą zaletą Excela jest to, że ma wiele różnych zastosowań. Podstawowym jego zadaniem jest oczywiście dokonywanie obliczeń, ale program ten może równie dobrze służyć do tworzenia aplikacji, które nie zawierają liczb. Oto kilka z wielu możliwych zastosowań Excela:

- ◆ **Przetwarzanie liczb** — Excel służy do tworzenia budżetów, dokonywania analizy wyników badań oraz wszelkich innych analiz finansowych.
- ◆ **Tworzenie wykresów** — użytkownik może tworzyć różnego rodzaju wykresy i dostosowywać je do własnych potrzeb.
- ◆ **Organizowanie list** — układ graficzny oparty na wierszach i kolumnach może służyć do efektywnej prezentacji list.
- ◆ **Dostęp do innych danych** — dane mogą być importowane z wielu różnych źródeł.

- ♦ **Tworzenie grafik i diagramów** — w celu tworzenia profesjonalnie wyglądających diagramów należy użyć kształtów i nowych obiektów SmartArt.
- ♦ **Automatyzacja zadań złożonych** — jeśli jakieś zadania są często powtarzane w Excelu, można je wykonać za pomocą jednego kliknięcia myszą, wykorzystując opcję tworzenia makr.

Czym są arkusze i skoroszyty

Użytkownik Excela 2007 pracuje na skoroszycie, który znajduje się w pliku o rozszerzeniu domyślnym XLSX. W tym samym czasie może być otwarta dowolna ilość skoroszytów.

Każdy *skoroszyt* zawiera jeden lub kilka arkuszy, a każdy *arkusz* składa się z pewnej liczby *komórek*. Komórka może zawierać wartość, formułę lub tekst. Arkusz posiada też niewidoczną *warstwę rysunkową* przechowującą wykresy, obrazy i diagramy. U dołu każdego skoroszytu znajduje się jedna lub kilka *kart arkusza*. Po kliknięciu karty na ekranie ukazuje się odpowiedni arkusz. W skoroszycie mogą także znajdować się arkusze wykresu. *Arkusz wykresu* wyświetla jeden wykres i uaktywnia się go również poprzez kliknięcie karty.

Osoby korzystające z Excela po raz pierwszy być może obawiają się, że zapamiętanie wszystkich elementów znajdujących się w oknie programu sprawi im trudność. Po zaznaczeniu się z różnymi elementami wszystko zacznie nabierać sensu.

Rysunek 1.1 przedstawia najważniejsze elementy Excela, a tabela 1.1 zawiera krótkie opisy każdego z nich.

Tabela 1.1. *Elementy Excela, które powinien znać każdy użytkownik*

Nazwa	Opis
Wskaźnik komórki	Jest to ciemne obramowanie komórki, oznaczające, że jest ona w danym momencie aktywna (w każdym arkuszu aktywna jest jedna z jego 17179869184 komórek).
Przycisk <i>Zamknij</i>	Klikając ten przycisk zamkniesz Excela.
Przycisk <i>Zamknij okno</i>	Klikając ten przycisk zamkniesz aktywny w danym momencie skoroszyt.
Litery kolumn	W arkuszu znajdują się 16384 kolumny, których nagłówki oznaczone są symbolami od A do XFD. Po kolumnie. Kliknięcie nagłówka powoduje zaznaczenie wszystkich komórek w danej kolumnie.
Przycisk <i>pakietu Office</i>	Przycisk udostępnia wiele opcji pracy z dokumentem lub Excelem w ogólności.
Pasek formuły	W tym miejscu pojawiają się informacje i formuły wprowadzane do Excela.
Pasek przewijania poziomego	Umożliwia poruszanie się między różnymi fragmentami arkusza w poziomie.

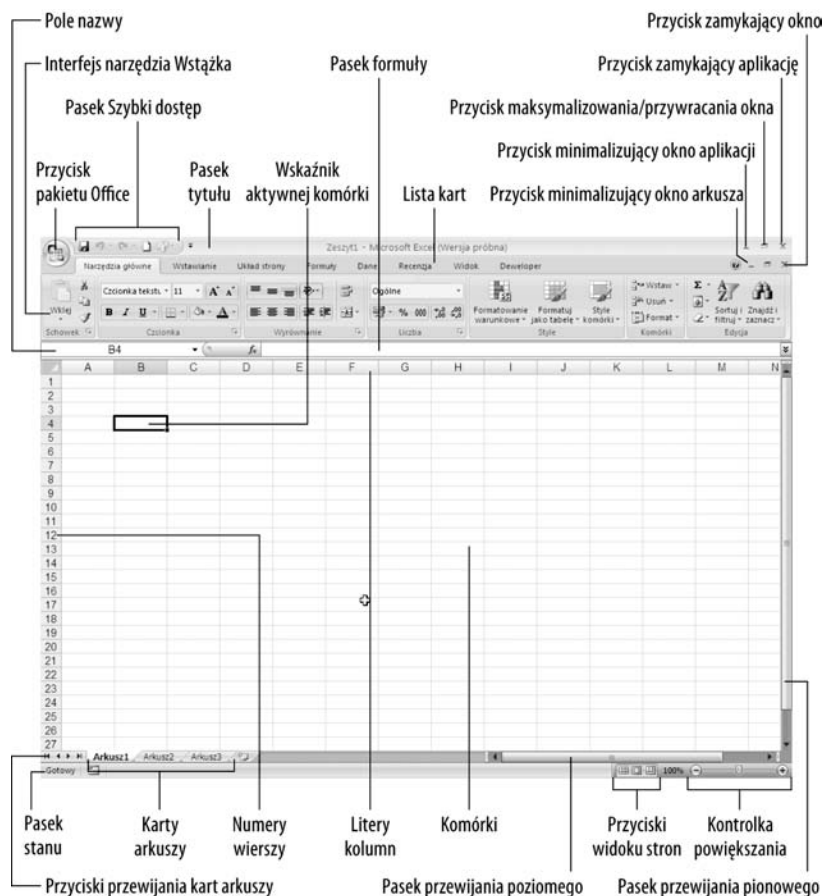

Tabela 1.1. Elementy Excela, które powinien znać każdy użytkownik — ciąg dalszy

Nazwa	Opis
Przycisk <i>Maksymalizuj</i> lub <i>Przywrócenie w dół</i>	Kliknięcie tego przycisku powoduje włączenie maksymalnego rozmiaru okna skoroszytu. Jeżeli okno ma już wielkość maksymalną, kliknięcie przycisku zmniejsza je tak, aby nie wypełniało ekranu całkowicie.
Przycisk <i>Minimalizuj</i>	Kliknięcie tego przycisku powoduje zmniejszenie okna Excela.
Przycisk <i>Maksymalizuj okno</i>	Kliknięcie tego przycisku powoduje maksymalne zwiększenie rozmiaru okna skoroszytu.
Pole nazwy	Wyświetla adres aktywnej komórki albo nazwę wybranego obszaru, obiektu lub komórki.
Przyciski widoku strony	Klikając jeden z tych przycisków, można zmienić sposób wyświetlania arkusza.
Pasek <i>Szybki dostęp</i>	Pasek narzędzi, który można dostosowywać w celu dodawania często używanych poleceń.
Narzędzie <i>Wstążka</i>	Podstawowe miejsce przechowywania poleceń Excela. Kliknięcie pozycji listy kart spowoduje zmianę wyglądu interfejsu narzędzia <i>Wstążka</i> .
Numery wierszy	Każdy wiersz arkusza ma przypisany numer, od 1 do 1048576. Kliknięcie numeru wiersza powoduje zaznaczenie wszystkich jego komórek.
Karty arkuszy	Każda z kart przypominająca te z notatnika reprezentuje inny arkusz skoroszytu. Skoroszyt może mieć dowolną liczbę arkuszy, z których każdy posiada własną nazwę wyświetlaną na karcie. Domyślnie każdy nowy tworzony skoroszyt zawiera trzy arkusze. W celu dodania nowego arkusza należy kliknąć przycisk <i>Wstaw arkusz</i> (znajduje się za kartą ostatniego arkusza).
Przyciski przewijania kart arkuszy	Za pomocą tych przycisków można przemieszczać się pomiędzy kartami arkusza i wyświetlać te, które nie są w danym momencie widoczne w oknie.
Pasek stanu	Na tym pasku pojawiają się różne informacje, dotyczące między innymi stanu klawiszy <i>Num Lock</i> , <i>Caps Lock</i> oraz <i>Scroll Lock</i> . Pasek pokazuje również informacje podsumowujące dotyczące zakresu zaznaczonych komórek. W celu zmiany wyświetlanych informacji należy kliknąć pasek stanu prawym przyciskiem myszy.
Lista kart	Podobne do kart narzędzia <i>Wstążka</i> z różnymi poleceniami interfejsu.
Pasek tytułu	Wszystkie programy systemu Windows mają pasek tytułu, który wyświetla nazwę programu i bieżącego skoroszytu. Znajduje się na nim również kilka przycisków, które umożliwiają zmianę rozmiarów okna.
Pasek przewijania pionowego	Służy do poruszania się po arkuszu w pionie.
Kontrolka powiększania	Suwak umożliwiający powiększenie lub pomniejszenie zawartości arkusza.

Rysunek 1.1.

Ekran Excela zawiera wiele użytecznych elementów, z których będzie się często korzystać

Poruszanie się po arkuszu

W tym rozdziale poznasz różne sposoby poruszania się między komórkami arkusza. Każdy arkusz składa się z wierszy (numerowanych od 1 do 1048576) i kolumn (oznaczonych symbolami od A do XFD). Po kolumnie Z następuje kolumna AA; a następnie kolumny AB, AC itd. Za kolumną AZ są kolumny BA, BB itd. Po kolumnie ZZ występują kolumny AAA, AAB itd.

Przecięcie każdego wiersza i kolumny nazywane jest komórką. W każdym momencie na danym arkuszu *aktywna jest jedna komórka*. Można ją poznać po ciemnym obramowaniu, takim jak to, które widać na rysunku 1.2. Jej *adres* (czyli symbol kolumny i numer wiersza) jest widoczny w polu nazwy. Zależnie od techniki przyjętej przy poruszaniu się po arkuszu, komórka aktywna może lub nie może być zmieniana.

Rysunek 1.2.

Aktywna komórka
oznaczona jest
ciemną ramką
— w tym wypadku
jest to komórka C8

	A	B	C	D	E	F	G
1		Zeszły rok	Bieżący rok				
2	Styczeń	89	121				
3	Luty	94	143				
4	Marzec	91	130				
5	Kwiecień	104	127				
6	Maj	115	135				
7	Czerwiec	98	135				
8							
9							
10							
11							
12							
13							

Warto zauważyć, że nagłówki wiersza i kolumny aktywnej komórki mają inne kolory. Ma to ułatwić identyfikację wiersza i kolumny aktywnej komórki.

Nawigacja za pomocą klawiatury

Po arkuszu można poruszać się za pomocą standardowych klawiszy, służących do nawigacji. Działanie tych klawiszy jest bardzo proste: strzałka w dół przesuwa aktywną komórkę o jeden rząd niżej, strzałka w prawo przesuwa ją o jedną komórkę w prawo i tak dalej. Klawisze *Page Up* i *Page Down* przemieszczają aktywną komórkę w dół lub w górę o wysokość jednego okna (liczba wierszy przemieszczenia zależy od tego, ile ich wyświetla okno).

Po arkuszu można również poruszać się nie zmieniając komórki aktywnej — za pomocą klawisza *Scroll Lock*. Jest to bardzo przydatna metoda, umożliwiająca szybki powrót do pierwotnego położenia podczas przemieszczania się po arkuszu. Jeżeli chce się z niej skorzystać, należy nacisnąć klawisz *Scroll Lock*, a następnie użyć klawiszy nawigacyjnych do przewijania arkusza. Aby powrócić do pierwotnego położenia (aktywnej komórki), należy nacisnąć klawisze *Ctrl+Backspace*, a następnie wyłączyć *Scroll Lock*. Gdy *Scroll Lock* jest włączony, na pasku stanu u dołu ekranu pojawia się napis *Scroll Lock*.

Klawisz *Num Lock* steruje klawiszami znajdującymi się na klawiaturze numerycznej. Jeżeli jest włączony, pasek stanu wyświetla napis *NUM*, a klawiatura numeryczna generuje cyfry. Status klawisza *Num Lock* nie ma żadnego wpływu na blok klawiszy nawigacyjnych (strzałek), znajdujący się zazwyczaj z lewej strony klawiatury numerycznej.

Tabela 1.2 przedstawia wszystkie klawisze służące do nawigacji w Excelu.

Nawigacja za pomocą myszy

Aby zmienić komórkę aktywną za pomocą myszy, wystarczy kliknąć inną komórkę i uaktywnić ją w ten sposób. Po arkuszu można dowolnie przemieszczać się za pomocą pasków przewijania. Kliknięcie jednej ze strzałek znajdujących się na pasku przewijania powoduje przesunięcie arkusza o jedną komórkę. Aby przesunąć arkusz o pełen ekran, należy kliknąć pole w pasku przewijania z wybranej strony. Ten sam efekt można osiągnąć szybciej, przeciągając pasek przewijania w danym kierunku.

Do pionowego przewijania arkusza służy również kółko wbudowane w niektórych myszach. Kliknięcie tego kółka i przesunięcie myszy w wybranym kierunku powoduje przewinięcie arkusza w tym właśnie kierunku. Im dłuższy ruch myszą, tym szybsze przewijanie.

Tabela 1.2. Klawisze nawigacyjne w Excelu

Klawisz	Działanie
Strzałka w górę	Przesuwa komórkę aktywną o jeden wiersz w górę.
Strzałka w dół	Przesuwa komórkę aktywną o jeden wiersz w dół.
Strzałka w lewo lub kombinacja klawiszy <i>Shift+Tab</i>	Przesuwa komórkę aktywną o jedną kolumnę w lewo.
Strzałka w prawo lub <i>Tab</i>	Przesuwa komórkę aktywną o jedną kolumnę w prawo.
<i>Page Up</i>	Przesuwa komórkę aktywną o jeden ekran w górę.
<i>Page Down</i>	Przesuwa komórkę aktywną o jeden ekran w dół.
<i>Alt+Page Down</i>	Przesuwa komórkę aktywną o jeden ekran w prawo.
<i>Alt+Page Up</i>	Przesuwa komórkę aktywną o jeden ekran w lewo.
<i>Ctrl+Backspace</i>	Wyświetla obszar arkusza, w którym znajduje się komórka aktywna.
Strzałka w górę*	Przewija ekran o jeden wiersz w górę (komórka aktywna nie ulega zmianie).
Strzałka w dół*	Przewija ekran o jeden wiersz w dół (komórka aktywna nie ulega zmianie).
Strzałka w lewo*	Przewija ekran o jedną kolumnę w lewo (komórka aktywna nie ulega zmianie).
Strzałka w prawo*	Przewija ekran o jedną kolumnę w prawo (komórka aktywna nie ulega zmianie).

* Gdy *Scroll Lock* jest włączony

W celu powiększenia arkusza podczas używania kółka myszy należy trzymać wciśnięty klawisz *Ctrl*. Jeśli w przypadku korzystania z kółka myszy w celu powiększenia arkusza chce się uniknąć wciskania klawisza *Ctrl*, należy wybrać polecenie *Przycisk pakietu Office/Opcje programu Excel*, następnie wybrać kartę *Zaawansowane* i zaznaczyć opcję *Powiększ przy przewijaniu kółkiem myszy IntelliMouse*.

Nawigacja po arkuszu za pomocą myszy lub paska przewijania nie powoduje zmiany komórki aktywnej, lecz jedynie przemieszczanie samego arkusza. Aby zaznaczyć inną komórkę aktywną, należy ją kliknąć po przewinięciu arkusza do obszaru, na którym ona się znajduje.

Narzędzie Wstążka

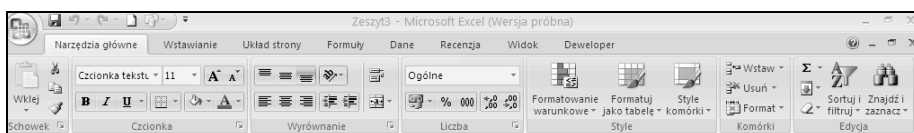
W przypadku pakietu Office 2007 najbardziej znacząca zmiana jest związana z nowym interfejsem użytkownika. Usunięto tradycyjne menu i paski narzędzi, natomiast w ich miejsce zastosowano interfejs narzędzia *Wstążka*. Pakiet Office 2007 jest pierwszym oprogramowaniem w historii, w którym użyto tego nowego interfejsu. Pakiet będzie postrzegany jako ten, w którym zrezygnowano z tradycyjnych menu i pasków narzędzi.

Karty narzędzia Wstążka

Polecenia oferowane przez narzędzie *Wstążka* będą się zmieniać zależnie od tego, którą kartę uaktywniono. Interfejs narzędzia *Wstążka* składa się z pogrupowanych tematycznie poleceń. Oto krótki przegląd kart Excela:

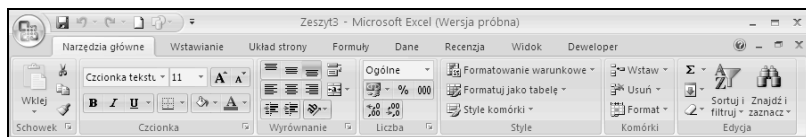
- ♦ **Narzędzia główne.** Prawdopodobnie najczęściej będzie korzystało się z tej karty. W jej skład wchodzi polecenia schowka, formatowania, stylów, a także polecenia wstawiające wiersze lub kolumny i zestaw poleceń edytujących zawartość arkusza.
- ♦ **Wstawianie.** Kartę należy uaktywnić, gdy trzeba będzie umieścić w arkuszu takie obiekty jak tabela, diagram, wykres, symbol itp.
- ♦ **Układ strony.** Karta zawiera polecenia mające wpływ na ogólny wygląd arkusza, w tym ustawienia związane z drukowaniem.
- ♦ **Formuły.** Za pomocą tej karty można wstawić formułę, nadać zakresowi nazwę, skorzystać z narzędzi inspekcji formuł lub kontrolować sposób wykonywania przez Excela obliczeń.
- ♦ **Dane.** W obrębie karty znajdują się polecenia Excela związane z danymi.
- ♦ **Recenzja.** Karta zawiera narzędzia sprawdzające pisownię, dokonujące translacji słów, dodające komentarze lub chroniące arkusze.
- ♦ **Widok.** Karta obejmuje polecenia kontrolujące różne aspekty związane z wyświetlaniem arkusza. Niektóre polecenia karty są dostępne z poziomu paska stanu.
- ♦ **Deweloper.** Domyślnie karta nie jest widoczna. Oferuje polecenia przydatne dla programistów. W celu wyświetlenia karty *Deweloper* należy wybrać polecenie *Przycisk pakietu Office/Opcje programu Excel*, a następnie uaktywnić kartę *Popularne*. Obok opcji *Pokaż kartę Deweloper na Wstążce* należy umieścić symbol zaznaczenia.
- ♦ **Dodatki.** Karta jest widoczna tylko wtedy, gdy załaduje się skoroszyt lub dodatek modyfikujący menu lub paski narzędzi. Ponieważ w przypadku Excela 2007 menu i paski narzędzi już nie występują, efekty modyfikacji będą widoczne w obrębie karty *Dodatki*.

To, ile poleceń jest widocznych na kartach, zależy od szerokości okna Excela. Gdy okno jest zbyt wąskie, aby wszystko pokazać, polecenia zostaną odpowiednio dostosowane. W efekcie można stwierdzić, że części poleceń brakuje. Jednak polecenia nadal są dostępne. Rysunek 1.3 przedstawia kartę *Narzędzia główne* z widocznymi wszystkimi kontrolkami. Rysunek 1.4 pokazuje interfejs narzędzia *Wstążka*, gdy okno Excela jest węższe. Warto zauważyć, że choć część tekstów opisu zniknęła, ikony pozostały. Rysunek 1.5 prezentuje ekstremalny przypadek, w którym okno jest bardzo wąskie. Niektóre grupy pokazują jedną ikonę. Jeśli jednak kliknie się ikonę, dostępne staną się wszystkie polecenia grupy.

Rysunek 1.3. Karta *Narzędzia główne* interfejsu *Wstążka*

Rysunek 1.4.
Karta Narzędzia
główne, gdy zwężono
okno Excela

Rysunek 1.5.
Karta Narzędzia
główne, gdy okno
Excela zwężono
jeszcze bardziej

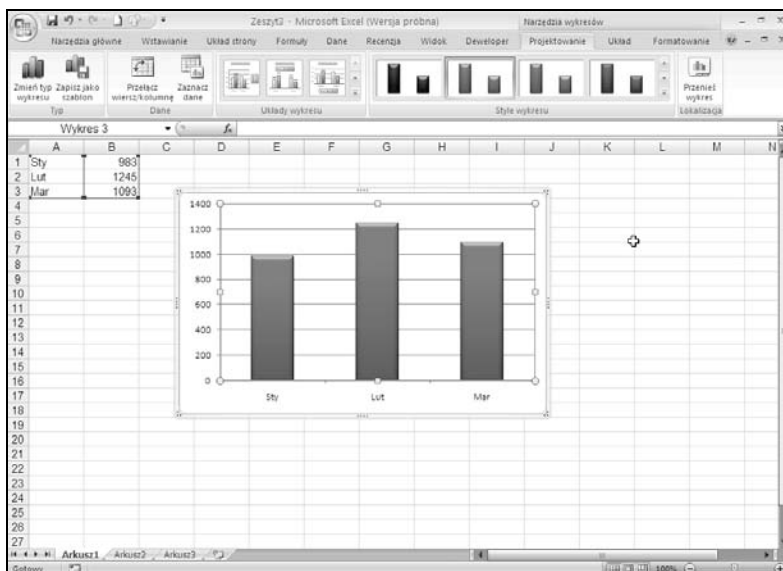
Jeśli w celu zwiększenia obszaru wyświetlania arkusza zamierza się ukryć interfejs narzędzia *Wstążka*, wystarczy dwukrotnie kliknąć dowolną z kart. W efekcie interfejs zniknie i będzie można ujrzeć do pięciu dodatkowych wierszy arkusza. Gdy ponownie trzeba będzie użyć narzędzia *Wstążka*, wystarczy kliknąć kartę. Spowoduje to tymczasowe udostępnienie interfejsu. Aby interfejs był trwale widoczny, należy dwukrotnie kliknąć kartę. W celu wyświetlania lub ukrywania narzędzia *Wstążka* można też wcisnąć kombinację klawiszy *Ctrl+F1*.

Karty kontekstowe

Oprócz standardowych kart Excel 2007 oferuje też *karty kontekstowe*. Gdy zaznaczy się obiekt (na przykład wykres, tabelę lub diagram SmartArt), w obrębie interfejsu narzędzia *Wstążka* będą dostępne konkretne narzędzia przetwarzające obiekt.

Rysunek 1.6 pokazuje karty kontekstowe pojawiające się po zaznaczeniu wykresu. W tym przypadku są dostępne trzy takie karty — *Projektowanie*, *Układ* i *Formatowanie*. Warto zauważyć, że karty kontekstowe na pasku tytułowym okna Excela wyświetlają opis (na rysunku: *Narzędzia wykresów*). Po pojawieniu się kart kontekstowych można oczywiście dalej korzystać z wszystkich pozostałych kart.

Rysunek 1.6.
Po zaznaczeniu
obiektu pojawiają
się karty
kontekstowe
zawierające
odpowiednie
narzędzia
przetwarzające

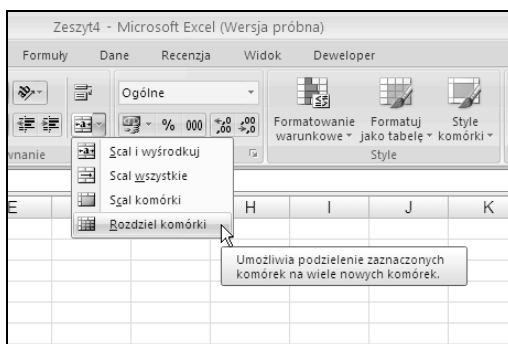

Typy poleceń narzędzia Wstążka

Gdy kursor myszy umieści się na poleceniu narzędzia *Wstążka*, pojawi się okienko wyskakujące z nazwą polecenia i krótkim opisem. Przeważnie polecenia interfejsu narzędzia *Wstążka* działają zgodnie z oczekiwaniami. W obrębie interfejsu znajduje się kilka różnych typów poleceń. Oto one:

- ♦ **Proste przyciski.** Kliknięcie przycisku spowoduje wykonanie konkretnej operacji. Przykładem prostego przycisku jest przycisk *Zwiększ rozmiar czcionki* należący do grupy *Czcionka* karty *Narzędzia główne*. Część przycisków wykonuje operacje od razu, natomiast część wyświetla okno dialogowe pozwalające wprowadzić dodatkowe informacje. Przyciskom może towarzyszyć tekst lub nie.
- ♦ **Przyciski przełączające.** Tego typu przyciski można klikać. Przekazują określonego typu informację przez wyświetlanie dwóch różnych kolorów. Przykładem jest przycisk *Pogrubienie* wchodzący w skład grupy *Czcionka* karty *Narzędzia główne*. Jeśli zawartość aktywnej komórki nie jest pogrubiona, przycisk *Pogrubienie* będzie miał normalny kolor. W przeciwnym razie przycisk ten będzie miał tło w innym kolorze. Jeżeli kliknie się przycisk *Pogrubienie*, zmodyfikuje się atrybut pogrubienia dla zaznaczonego obiektu.
- ♦ **Proste listy rozwijane.** Jeśli polecenie narzędzia *Wstążka* ma niewielką strzałkę skierowaną w dół, oznacza to, że oferuje listę rozwijaną. Kliknięcie strzałki spowoduje wyświetlenie poniżej dodatkowych pozycji. Przykładem jest proste polecenie *Formatowanie warunkowe* grupy *Style* karty *Narzędzia główne*. Gdy kliknie się to polecenie, pojawi się kilka opcji powiązanych z formatowaniem warunkowym.
- ♦ **Przyciski podziału.** Tego typu kontrolka jest połączeniem zwykłego przycisku i listy rozwijanej. Jeśli kliknie się przycisk, zostanie wykonane polecenie. Jeżeli kliknie się listę rozwijaną (strzałkę skierowaną w dół), pojawi się lista dostępnych poleceń. Przycisk podziału można zidentyfikować, ponieważ gdy umieści się nad nim kursor myszy, będzie wyświetlał dwa kolory. Przykładem przycisku podziału jest przycisk polecenia *Scal i wyśrodkuj* należący do grupy *Wyrównanie* karty *Narzędzia główne* (rysunek 1.7). Kliknięcie lewej części kontrolki powoduje scalenie i wyśrodkowanie zaznaczonych komórek. Jeśli kliknie się prawą część kontrolki (strzałką), pojawi się lista poleceń powiązanych ze scalaniem komórek.

Rysunek 1.7.
Polecenie Scal i wyśrodkuj ma postać przycisku podziału

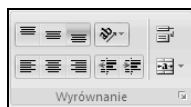

- ♦ **Opcje wyboru.** Tego typu kontrolka włącza lub wyłącza coś. Przykładem jest kontrolka *Linie siatki* wchodząca w skład grupy *Pokazywanie/ukrywanie karty Widok*. Po uaktywnieniu opcji wyboru *Linie siatki* w arkuszu pojawią się linie siatki. Gdy opcja jest wyłączona, linie nie będą widoczne.
- ♦ **Pokrętła.** Narzędzie *Wstążka* Excela posiada tylko jedno pokrętło. Znajduje się w grupie *Skalowanie do rozmiaru karty Układ strony*. Kliknięcie górnej części kontrolki spowoduje zwiększenie wartości. Z kolei kliknięcie dolnej części kontrolki spowoduje zmniejszenie wartości.

Niektóre grupy narzędzia *Wstążka* z prawej strony mają niewielką ikonę nazywaną *elementem wywołującym okno dialogowe*. Jeśli na przykład wyświetli się grupę *Narzędzia główne/Wyrównanie* (rysunek 1.8), zobaczy się ikonę. Po jej kliknięciu Excel otworzy okno dialogowe *Formatowanie komórek* z uaktywnioną kartą *Wyrównanie*. Tego typu ikony wywołujące okna zwykle oferują opcje niedostępne w obrębie interfejsu narzędzia *Wstążka*.

Rysunek 1.8.

Część grup narzędzia *Wstążka* z prawej strony posiada niewielką ikonę nazywaną *elementem wywołującym okno dialogowe*

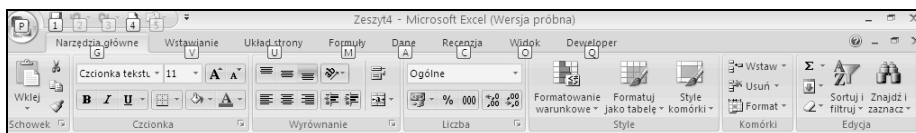
Obsługa interfejsu narzędzia *Wstążka* za pomocą klawiatury

Początkowo można pomyśleć, że obsługa interfejsu narzędzia *Wstążka* bazuje wyłącznie na myszy. Żadne z poleceń nie ma tradycyjnego podkreślenia litery skrótu klawiaturowego uwzględniającego klawisz *Alt*. W rzeczywistości narzędzie *Wstążka* w dużym stopniu współpracuje z klawiaturą. Aby ujrzeć skróty klawiaturowe, trzeba wcisnąć klawisz *Alt*. Z każdą kontrolką interfejsu narzędzia *Wstążka* jest powiązana litera (lub ich grupa), którą należy zastosować, aby wykonać polecenie.

Podczas uaktywniania skrótu klawiaturowego nie trzeba trzymać wciśniętego klawisza *Alt*.

Rysunek 1.9 pokazuje, jak wygląda karta *Narzędzia główne* po wciśnięciu klawisza *Alt* w celu wyświetlenia skrótów klawiaturowych. Przykładowo, aby za pomocą klawiatury wyrównać do lewej strony zawartość komórki, należy kolejno wcisnąć klawisze *Alt*, *G* (od *Narzędzia główne*) i *AL* (od *Align Left*). Jeśli jest się zwolennikiem używania klawiatury (tak jak ja), zapamiętanie skrótów klawiaturowych niezbędnych do wykonania często stosowanych poleceń zajmie zaledwie kilka chwil.

Rysunek 1.9. Wciśnięcie klawisza *Alt* powoduje wyświetlenie skrótów klawiaturowych

Zmiana decyzji

Excel pozwala na cofnięcie efektów niemal każdej operacji za pomocą polecenia *Cofnij* znajdującego się na pasku *Szybki dostęp*. Po wykonaniu niewłaściwego polecenia należy kliknąć przycisk *Cofnij* (lub wcisnąć kombinację klawiszy *Ctrl+Z*). W rezultacie uzyska się sytuację, jakby nigdy nie zrealizowano operacji. Klikając przycisk *Cofnij* więcej niż raz, można cofnąć efekty do ostatnich 100 wykonanych działań.

Jeśli kliknie się strzałkę położoną z prawej strony przycisku *Cofnij*, zobaczy się opis operacji, którą można cofnąć. Jeżeli kliknie się pozycję widoczną na liście, operacja powiązana z pozycją i wszystkie kolejne zostaną cofnięte.

Jednak nie można cofnąć każdej operacji. Ogólnie rzecz biorąc, nie można cofnąć czegokolwiek, co zrealizowano za pomocą poleceń menu *Przycisk pakietu Office*. Jeśli na przykład zapisze się plik i uświadomi się sobie, że nadpisano dobrą kopię złą, nie można mówić o szczęściu.

Przycisk *Powtórź*, również znajdujący się na pasku *Szybki dostęp*, działa odwrotnie do przycisku *Cofnij*. Umożliwia powtórne wykonanie poleceń, które cofnięto. Jeżeli nic nie cofnięto, za pomocą przycisku *Powtórź* (lub kombinacji klawiszy *Ctrl+Y*) można powtórzyć ostatnio wykonane polecenie. Jeśli na przykład dla komórki zastosowano konkretny styl (wybierając polecenie *Narzędzia główne/Style/Style komórki*), w celu powtórzenia operacji można uaktywnić inną komórkę i wcisnąć kombinację klawiszy *Ctrl+Y*.

Po wciśnięciu klawisza *Alt* można również za pomocą klawiszy strzałek skierowanych w lewo i prawo przełączać się między kartami. Po uaktywnieniu właściwej karty należy wcisnąć klawisz strzałki skierowanej w dół, aby móc zacząć korzystać z interfejsu narzędzia *Wstążka*. Wciskając następnie klawisze strzałek skierowanych w lewo i prawo, można przemieszczać się między poleceniami interfejsu. Po znalezieniużądanego polecenia należy wcisnąć klawisz *Enter*, aby je wykonać. Choć metoda ta nie jest tak efektywna, jak korzystanie ze skrótów klawiaturowych, pozwala szybko przejrzeć dostępne polecenia.

Korzystanie z menu podręcznego

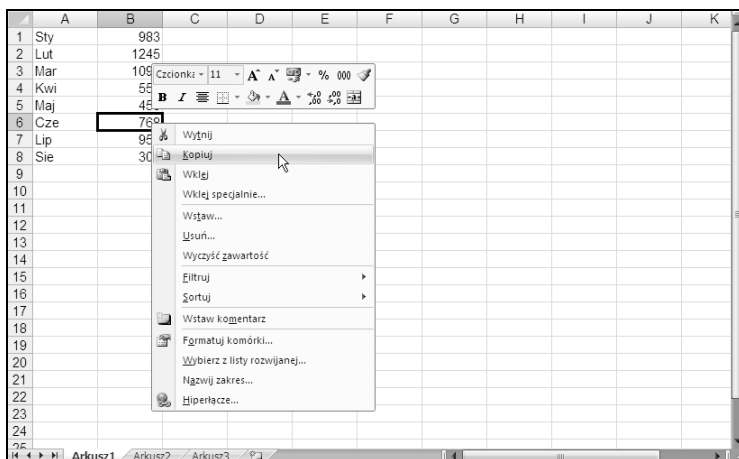
Oprócz interfejsu narzędzia *Wstążka* Excel oferuje także menu podręczne. Menu takie pojawia się prawie zawsze po kliknięciu prawym przyciskiem myszy w dowolnym miejscu okna Excela. Nie zawiera ono wszystkich poleceń związanych z daną operacją, lecz jedynie te, które są najczęściej używane.

Rysunek 1.10 przedstawia menu podręczne, które ukazuje się na ekranie po kliknięciu komórki prawym przyciskiem myszy. Pojawia się ono tam, gdzie w danej chwili znajduje się wskaźnik myszy, dzięki czemu wybieranie poleceń jest szybkie i efektywne. To, jakie menu pojawi się po kliknięciu myszą, zależy od tego, jaką operację właśnie wykonujesz. Jeżeli na przykład pracuje się nad wykresem, menu podręczne będzie zawierało polecenia związane właśnie z nim.

Pole widoczne powyżej menu podręcznego jest nazywane paskiem narzędzi *Minipasek* i zawiera często używane narzędzia karty *Narzędzia główne*. Pasek ten zaprojektowano w celu zmniejszenia odległości, którą musi pokonać kursor myszy po obszarze ekranu. Wystarczy kliknąć prawym przyciskiem myszy, aby typowe narzędzia formatowania

Rysunek 1.10.

Kliknięcie prawym przyciskiem myszy powoduje wyświetlenie menu podręcznego, zawierającego najczęściej używane polecenia

znalazły się w bezpośrednim zasięgu kursora myszy. Pasek narzędzi *Minipasek* jest szczególnie przydatny, gdy wyświetli się kartę inną niż *Narzędzia główne*. Jeżeli zastосуje się narzędzie paska *Minipasek*, pozostanie on widoczny, gdy będzie się zamierzało dokonać innej operacji formatowania zaznaczonego obiektu.

Jeśli pasek *Minipasek* uzna się za zbyt rozpraszający, można go ukryć. W tym celu należy wybrać polecenie *Przycisk pakietu Office/Opcje programu Excel*. Po uaktywnieniu karty *Popularne* należy wyłączyć opcję *Pokaż minipasek narzędzi przy zaznaczaniu*.

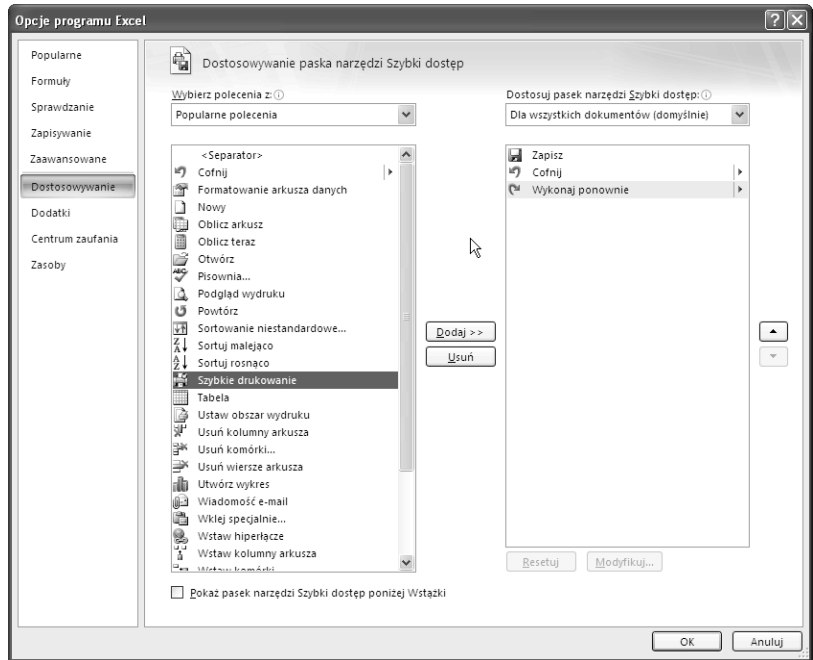
Dostosowywanie paska Szybki dostęp

W poprzednich wersjach Excela użytkownicy mieli swobodę dostosowywania menu i pasków narzędzi. W przypadku Excela 2007 wprowadzono zmiany w tym zakresie. Obecnie użytkownik dostosowywać może jedynie pasek narzędzi *Szybki dostęp*. Standardowo pasek ten znajduje się z lewej strony paska tytułowego. Alternatywnie pasek można wyświetlić poniżej interfejsu narzędzia *Wstążka*. Po kliknięciu paska *Szybki dostęp* prawym przyciskiem myszy należy wybrać pozycję *Pokaż pasek narzędzi Szybki dostęp poniżej Wstążki*.

Domyślnie pasek *Szybki dostęp* zawiera trzy narzędzia — *Zapisz*, *Cofnij* i *Powtórz*. Oczywiście można dostosować pasek przez dodanie innych często używanych poleceń. W celu dodania do paska polecenia interfejsu narzędzia *Wstążka* prawym przyciskiem myszy należy kliknąć polecenie i z menu wybrać pozycję *Dodaj do paska narzędzi Szybki dostęp*. Jeśli kliknie się strzałką skierowaną w dół, znajdującą się z prawej strony paska *Szybki dostęp*, pojawi się menu rozwijane z dodatkowymi poleceniami, które można dołączyć do paska.

Excel posiada polecenia niedostępne w obrębie interfejsu narzędzia *Wstążka*. W większości sytuacji jedynym sposobem uzyskania do nich dostępu jest umieszczenie ich na pasku *Szybki dostęp*. Rysunek 1.11 przedstawia kartę *Dostosowywanie* okna dialogowego *Opcje*

Rysunek 1.11.
Dodawanie nowych ikon do paska Szybki dostęp za pomocą karty Dostosowywanie okna dialogowego Opcje programu Excel

programu Excel. W obrębie tej zakładki można wykonać wszystkie operacje dostosowywania paska *Szybki dostęp*. Szybka metoda wyświetlenia tego okna polega na kliknięciu paska *Szybki dostęp* prawym przyciskiem myszy i wybraniu pozycji *Dostosuj pasek narzędzi Szybki dostęp*.

W rozdziale 23. zamieszczono więcej informacji na temat dostosowywania paska *Szybki dostęp*.

Okna dialogowe

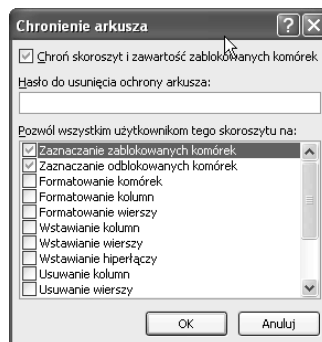
Wiele poleceń Excela powoduje otwarcie okna dialogowego, które po prostu umożliwia pobranie od użytkownika dodatkowych informacji. Jeśli na przykład wybierze się polecenie *Recenzja/Zmiany/Chroń arkusz*, Excel nie będzie mógł kontynuować, dopóki nie poinformuje się go, jakie obszary arkusza mają być chronione. W związku z tym program stworzy okno dialogowe *Chronienie arkusza* pokazane na rysunku 1.12.

Okna dialogowe Excela różnią się pod względem działania. Stosowane są dwa następujące typy okien:

- ♦ **Zwykłe okno dialogowe.** *Modalne* okno dialogowe, które powoduje, że obszar arkusza przestaje być aktywny. Gdy tego typu okno zostanie otwarte, do momentu jego zamknięcia nie będzie można wykonać żadnej operacji w obrębie arkusza. Kliknięcie przycisku *OK* powoduje realizację określonych działań, natomiast kliknięcie przycisku *Anuluj* (lub klawisza *Esc*) zamknięcie okna bez wykonywania żadnej operacji. Większość okien dialogowych Excela zalicza się do tej kategorii.

Rysunek 1.12.

Excel używa okna dialogowego do uzyskania dodatkowych informacji związanych z poleceniem

- ♦ **Okno dialogowe zawsze na wierzchu.** Niemodalne okno działające podobnie do paska narzędzi. Po otwarciu takiego okna nadal można wykonywać w Excelu inne działania. Okno pozostanie widoczne. Zmiany wprowadzone w niemodalnym oknie dialogowym są natychmiast uwzględniane. Jeśli na przykład dla wykresu zastosuje się formatowanie, modyfikacje wprowadzone w oknie formatowania pojawią się na wykresie od razu po ich zatwierdzeniu. Tego typu okna zamiast przycisku *OK* mają przycisk *Zamknij*.

Dla większości użytkowników działanie okien dialogowych jest proste i intuicyjne. Wiele programów wykorzystuje okna dialogowe i działają one zawsze na tej samej zasadzie. Poszczególne opcje okna dialogowego można określać za pomocą myszy lub bezpośrednio z klawiatury.

Nawigacja w oknach dialogowych

Poruszanie się po oknach dialogowych jest proste — polega na wybieraniu odpowiednich kontroltek poprzez kliknięcie myszą.

Okna dialogowe zostały zaprojektowane z myślą o użytkownikach, którzy posługują się myszą, lecz można z nich korzystać także przy użyciu klawiatury. Do każdego okna dialogowego przypisano tekst, w którym zawsze jedna litera (zwana *klawiszem skrótu* lub *skróttem klawiaturowym*) jest podkreślona. Naciśnięcie klawisza *Alt* i klawisza z podkreśloną literą uaktywnia wybraną kontrolkę. Można również użyć klawisza *Tab*, który uaktywnia po kolei wszystkie kontrolki okna dialogowego. Kombinacja klawiszy *Shift+Tab* odwraca kierunek przeglądania kontroltek.

Wybrana kontrolka jest wyróżniona ciemną ramką. Aby ją uaktywnić, należy nacisnąć klawisz *Spacja*.

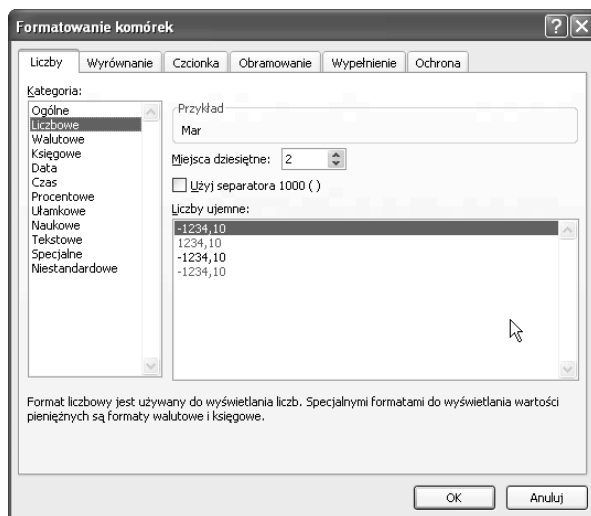
Karty w oknach dialogowych

Wiele okien dialogowych w Excelu zawiera *karty*. Przypominają one zakładki w notesie — każda z nich reprezentuje inny panel.

Kliknięcie karty powoduje wyświetlenie w oknie dialogowym odpowiedniego panelu z kontrolkami. Weźmy za przykład okno dialogowe *Formatowanie komórek* (zostało ono przedstawione na rysunku 1.13). Okno to ma 6 kart, które funkcjonalnie odpowiadają sześciu różnym oknom dialogowym.

Rysunek 1.13.

Za pomocą kart można wybrać odpowiednie panele w oknie dialogowym

Karty znajdujące się w oknach dialogowych umożliwiają dokonywanie wielu różnych zmian w tym samym oknie. Po zdefiniowaniu wszystkich odpowiednich parametrów należy kliknąć przycisk *OK* lub nacisnąć klawisz *Enter*.

Aby wybrać kartę za pomocą klawiatury, należy nacisnąć klawisze *Ctrl+Page Up* lub *Ctrl+Page Down*. Można również nacisnąć klawisz z pierwszą literą karty, którą chce się uaktywnić.

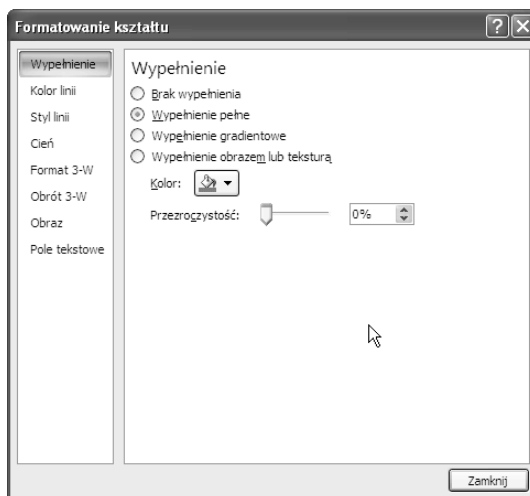
W Excelu 2007 pojawiły się nowego rodzaju niemodalne zakładkowe okna dialogowe, w przypadku których karty zamiast na samej górze są położone z lewej strony. Przykład przedstawiono na rysunku 1.14. W celu zaznaczenia karty przy użyciu klawiatury należy użyć klawiszy strzałek skierowanych w górę i w dół, a następnie klawisza *Tab* udostępniającego kontrolki.

Zastosowanie paska zadań

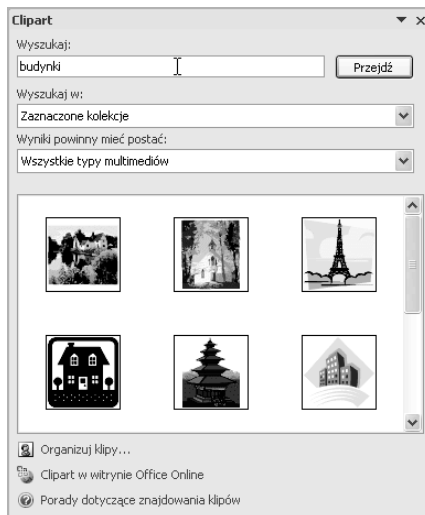
Jako ostatni element interfejsu użytkownika omówię pasek zadań, który pojawia się automatycznie w odpowiedzi na wykonanie kilku poleceń. Jeśli na przykład chce się wstawić obiekt clipart, należy wybrać polecenie *Wstawianie/Illustracje/Obiekt clipart*. Excel wyświetli pasek zadań *Clipart* widoczny na rysunku 1.15. Pasek zadań przypomina okno dialogowe. Pasek różni się od niego tym, że można go pozostawić na widoku tak długo jak potrzeba. Pasek zadań jest pozbawiony przycisku *OK*. Gdy zakończy się korzystanie z paska, należy kliknąć przycisk *Zamknij* znajdujący się w górnym prawym narożniku. Choć domyślnie pasek zadań jest umiejscowiony z prawej strony okna Excela, można go przenieść w dowolne inne miejsce.

Rysunek 1.14.

Nowy typ zakładkowego okna dialogowego z kartami po lewej stronie

Rysunek 1.15.

Pasek zadań Clipart

Tworzenie pierwszego arkusza w Excelu

Czas najwyższy, żeby poznać działanie Excela w praktyce. Użytkownicy, którzy wcześniej nie mieli do czynienia z tym programem, mogą zapoznawać się z nim, wykonując opisane czynności na swoim komputerze.

Pierwsze zadanie polega na utworzeniu prostej tabeli oraz wykresu przedstawiającego przewidywane obroty miesięczne.

Rozpoczęcie pracy

Po uruchomieniu Excela należy sprawdzić, czy jest widoczny pusty skoroszyt. W celu utworzenia nowego pustego skoroszytu należy wcisnąć kombinację klawiszy *Ctrl+N*.

Tabela prezentująca przewidywane obroty miesięczne będzie składała się z dwóch kolumn: kolumna A będzie zawierać nazwy miesięcy, zaś kolumna B — wartości odpowiadające przewidywanym obrotom. Pracę należy rozpocząć od wpisania odpowiednich nazw do komórek arkusza. Oto wymagane kroki:

1. **Przenieść wskaźnik komórki za pomocą klawiszy nawigacyjnych tak, aby wskazywał komórkę A1.** Pole nazwy wyświetli jej adres.
2. **Wprowadzić do komórki A1 nazwę Miesiąc (wpisując ją z klawiatury) i nacisnąć na końcu klawisz *Enter*.** Zależnie od konfiguracji Excel umieści wskaźnik w innej komórce lub pozostawi go w komórce A1.
3. **Przesunąć wskaźnik do komórki B1, wpisać Przewidywana sprzedaż i nacisnąć *Enter*.**

Wpisywanie nazw miesięcy

W tym punkcie zostaną wpisane nazwy miesięcy do kolumny A. Oto wymagane kroki:

1. **Przenieść wskaźnik do komórki A2 i wpisać Styczeń.** W ten sposób można wpisać wszystkie pozostałe nazwy miesięcy, ale na szczęście nie trzeba — Excel zrobi to za nas, wykorzystując do tego funkcję automatycznego wypełniania.
2. **Upewnić się, że komórka A2 jest aktywna.** Przypominam, że komórki aktywne są wyróżnione ciemną ramką. W prawym dolnym rogu tej ramki znajduje się mały kwadracik zwany *uchwytem wypełniania*. Wskaźnik myszy należy tak przesunąć, aby znajdował się na tym kwadraciku. Dalej należy kliknąć i przeciągnąć wskaźnik w dół aż do komórki A13.
3. **Excel automatycznie wpisze nazwy miesięcy na zaznaczonym obszarze, kiedy tylko zwolni się przycisk myszy.**

Teraz arkusz powinien wyglądać tak, jak na rysunku 1.16.

Wprowadzanie danych o wysokości obrotów

W dalszej kolejności w kolumnie B zostaną wstawione wartości przewidywanych obrotów. Załóżmy, że przewidywane obroty na styczeń wynoszą 50000 zł i spodziewany jest 3,5-procentowy wzrost sprzedaży w każdym kolejnym miesiącu. Oto wymagane kroki:

1. **Przenieść wskaźnik do komórki B2 i wpisać 50000, czyli wartość przewidywanych obrotów na styczeń.** Można również wpisać nazwę waluty (zł).
2. **Aby wpisać formułę, która obliczy przewidywane obroty dla lutego, należy przesunąć wskaźnik do komórki B3 i wprowadzić do niej formułę $=B2*103,5\%$.** Gdy naciśnie się klawisz *Enter*, w komórce pojawi się liczba 51250. Formuła zwraca zawartość komórki B2, pomnożoną przez 103,5%. Inaczej mówiąc, przewidywane obroty w lutym będą większe od obrotów w styczniu o 3,5%.

Rysunek 1.16.

Wygląd arkusza
po wpisaniu
nagłówków kolumn
i nazw miesięcy

Miesiąc	Przewidywana sprzedaż
Sty	
Lut	
Mar	
Kwi	
Maj	
Cze	
Lip	
Sie	
Wrz	
Paź	
Lis	
Gru	

- 3. Przewidywany obrót dla kolejnych miesięcy obliczy się za pomocą tej samej formuły.** Nie trzeba jednak wpisywać jej w każdej komórce kolumny B, ponieważ tym razem Excel znów zrobi to za użytkownika. Należy upewnić się, że komórka B3 jest aktywna, a następnie kliknąć uchwyt wypełniania, przeciągnąć w dół do komórki B13 i zwolnić przycisk myszy.

W tej chwili arkusz powinien wyglądać tak jak pokazany na rysunku 1.17. Trzeba pamiętać o tym, że wartości w kolumnie B, za wyjątkiem komórki B4, są obliczane za pomocą formuł. Można to sprawdzić, zmieniając wysokość przewidywanego obrotu w pierwszym miesiącu — styczniu (w komórce B4). Formuły ponownie obliczą wartości w komórkach kolumny B. Będą to inne wartości, ponieważ wszystkie formuły zależą od wartości początkowej, wpisanej w komórce B4.

Rysunek 1.17.

Wygląd arkusza
po wprowadzeniu
formuł

Miesiąc	Przewidywana sprzedaż
Sty	50000
Lut	51750
Mar	53561,25
Kwi	55435,894
Maj	57376,15
Cze	59384,315
Lip	61462,766
Sie	63613,963
Wrz	65840,452
Paź	68144,868
Lis	70529,938
Gru	72998,486

Formatowanie wartości

Trudno odczytać wartości zawarte w arkuszu, ponieważ nie są sformatowane. Na tym etapie zostanie zastosowany format liczbowy, aby wartości były czytelniejsze i wyglądały bardziej spójnie. Oto wymagane kroki:

- 1. Zaznaczyć wartości przez kliknięcie komórki B2 i przeciągnięcie kursora myszy w dół do komórki B13.**

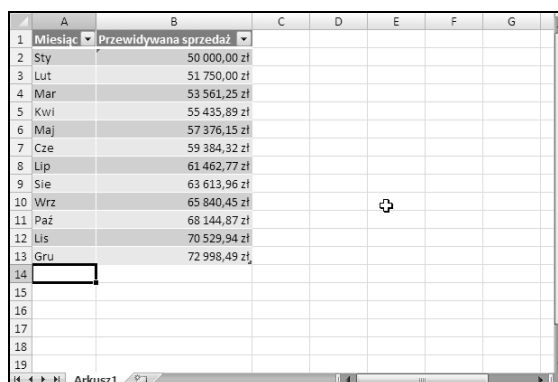
- Wykonać polecenie *Narzędzia główne/Liczba*, kliknąć listę rozwijaną *Format liczb* (początkowo jest widoczna pozycję *Ogólne*) i wybrać pozycję *Walutowe*. W efekcie wartości zostaną poszerzone o symbol waluty i dwa miejsca dziesiętne. Wygląda to znacznie lepiej!

Nadawanie arkuszowi bardziej wyszukanego wyglądu

Dysponujemy już funkcjonalnym arkuszem. Jednak dobrze by było popracować nad jego wyglądem. Zamiana zakresu na „oficjalną” (i atrakcyjną) tabelę Excela jest prostą sprawą. Wymagane jest wykonanie następujących kroków:

- Uaktywnić dowolną komórkę zakresu.
- Wybrać polecenie *Wstawianie/Tabele/Tabela*. Excel otworzy okno dialogowe *Tworzenie tabeli*, aby upewnić się, że poprawnie zidentyfikował zakres.
- Kliknąć przycisk *OK*, aby zamknąć okno *Tworzenie tabeli*. Excel zastosuje domyślne formatowanie tabeli i wyświetli kartę kontekstową *Narzędzia tabeli/Projektowanie*. Ekran powinien wyglądać podobnie jak na rysunku 1.18.

Rysunek 1.18.
Arkusz po zamianie zakresu na tabelę

Miesiąc	Przewidywana sprzedaż
Sty	50 000,00 zł
Lut	51 750,00 zł
Mar	53 561,25 zł
Kwi	55 435,89 zł
Maj	57 376,15 zł
Cze	59 384,32 zł
Lip	61 462,77 zł
Sie	63 613,96 zł
Wrz	65 840,45 zł
Paź	68 144,87 zł
Lis	70 529,94 zł
Gru	72 998,49 zł

- Jeśli domyślny styl tabeli nie przypadł do gustu, wystarczy w grupie *Narzędzia tabeli/Projektowanie/Style tabeli* wybrać inny. Warto zauważyć, że gdy przemieszcza się kursor mysz nad interfejsem narzędzia *Wstążka*, pojawia się podgląd różnych stylów tabeli. Po znalezieniu odpowiedniego stylu należy go kliknąć. W efekcie styl zostanie zastosowany dla tabeli.

Dodawanie wartości

Arkusz wyświetla teraz przewidywane obroty dla każdego miesiąca, ale my chcemy jeszcze wiedzieć, jaka będzie wysokość sprzedaży dla całego roku. Do tego konieczne będzie wprowadzenie kolejnej formuły. Oto wymagane kroki:

- Uaktywnić dowolną komórkę tabeli.
- Wybrać polecenie *Narzędzia tabeli/Projektowanie/Opcje stylu tabeli/Wiersz sumy*. Excel automatycznie umieszcza nowy wiersz na dole tabeli, uwzględniając formułę obliczającą sumę wartości kolumny *Przewidywana sprzedaż*.

3. Aby użyć innej formuły podsumowującej (na przykład wyznaczającej średnią), trzeba kliknąć komórkę B14 i wybrać ją z listy rozwijanej.

Tworzenie wykresu

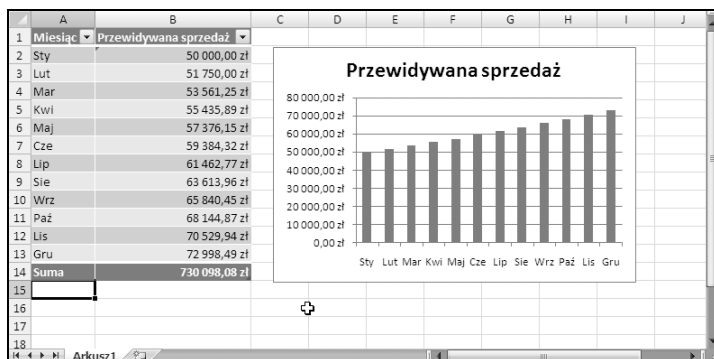
A co zrobić z wykresem, który przedstawia przewidywaną sprzedaż miesięczną? Należy wykonać następujące kroki:

1. Uaktywnić dowolną komórkę tabeli.
2. Wybrać polecenie *Wstawianie/Wykresy/Kolumnowy*, a następnie zaznaczyć jeden z typów 2-wymiarowych wykresów kolumnowych. Excel umieści wykres na środku ekranu.
3. Kliknąć ramkę wykresu i przeciągnąć ją, aby przenieść go w inne miejsce.
4. Użyć poleceń karty kontekstowej *Narzędzia wykresów*, aby zmienić wygląd i styl wykresu.

Rysunek 1.19 prezentuje arkusz po utworzeniu wykresu. Zależnie od wybranego układu lub stylu wykresu może się on różnić.

Rysunek 1.19.

Tabela i wykres

Na dołączonej do książki płycie CD-ROM zamieszczono plik z omawianym przykładem. Plik nosi nazwę *tabela i wykres.xlsx*.

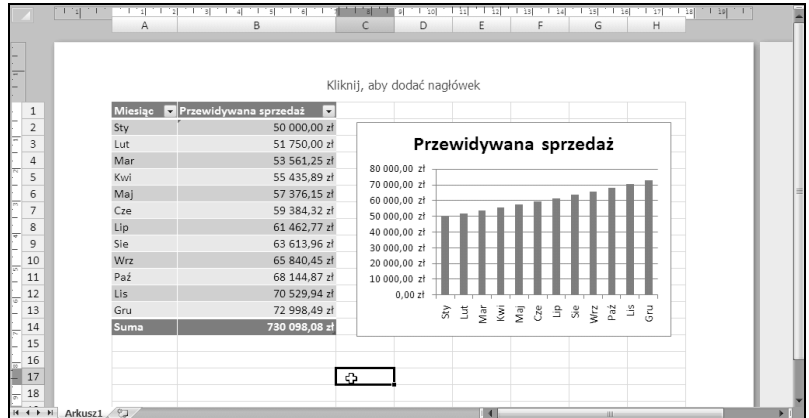
Drukowanie arkusza

Wydrukowanie arkusza nie powinno sprawić żadnych trudności, pod warunkiem oczywiście, że dysponuje się podłączoną i poprawnie ustawioną drukarką.

1. **Najpierw należy upewnić się, że wykres nie jest zaznaczony.** Po zaznaczeniu wykresu na stronie zostanie wydrukowany wyłącznie on. Aby usunąć zaznaczenie wykresu, należy nacisnąć klawisz *Esc* albo kliknąć dowolną komórkę, znajdującą się poza wykresem.

2. Aby wykorzystać nowy poręczny widok układu strony Excela, należy kliknąć przycisk *Układ strony* znajdujący się po prawej stronie paska stanu. Excel wyświetli zawartość arkusza strona po stronie (rysunek 1.20). Dzięki temu z łatwością można zorientować się, jak będzie wyglądał wydruk. Przykładowo, można od razu stwierdzić, czy wykres jest zbyt szeroki, aby zmieścił się na jednej stronie. Jeśli tak faktycznie jest, należy kliknąć i przeciągnąć dolny prawy narożnik wykresu, aby zmienić jego rozmiar.

Rysunek 1.20.
Przeглядanie arkusza
w widoku układu
stron

3. Gdy można rozpocząć drukowanie, należy wybrać polecenie *Przycisk pakietu Office/Drukuj/Szybkie drukowanie*.

Arkusze zostaną wydrukowane przy użyciu domyślnych ustawień.

Zapisywanie skoroszytu

Wszystkie dotychczasowe czynności wykonywane były tylko w pamięci komputera. Gdyby nastąpiła awaria zasilania, te informacje zostałyby utracone — chyba, że zadziałałoby *Autoodzyskiwanie* Excela. Czas najwyższy zapisać efekty pracy na twardym dysku. Oto wymagane kroki:

1. Kliknąć przycisk *Zapisz*, znajdujący się na pasku *Szybki dostęp*. Ikona przycisku przypomina tradycyjną dyskietkę. Ponieważ skoroszyt nie został jeszcze zapisany i nadal ma domyślną nazwę, Excel otworzy okno dialogowe *Zapisywanie jako*.
2. W polu edycji *Nazwa pliku* wpisać Przewidywany obrót miesięczny i kliknąć przycisk *Zapisz* albo nacisnąć klawisz *Enter*. Excel zapisuje skoroszyt w pliku i nie zamyka go, więc można dalej na nim pracować.

Excel automatycznie zapisuje wyniki pracy co dziesięć minut. Aby zmienić to ustawienie (lub je wyłączyć), należy uaktywnić kartę *Zapisywanie* okna dialogowego *Opcje programu Excel*. W celu otwarcia tego okna należy wybrać polecenie *Przycisk pakietu Office/Opcje programu Excel*. Nigdy nie powinno się bazować na funkcji automatycznego odzyskiwania Excela. Częste zapisywanie danych jest dobrym pomysłem.

Po przeczytaniu rozdziału można dojść do wniosku, że tworzenie przykładowego skoroszytu nie było wcale trudne. To dopiero początek przygody z Excelem. W następnych rozdziałach książki zawarto kolejne zadania — trudniejsze i bardziej szczegółowe.